

NAŠE DELO

Organiziranje samoupravne delavske kontrole

VEVČE, JANUAR — Delavski svet je že na svoji peti redni seji dne 24. septembra sprejel dopolnitve statuta, v katerih so temeljne določbe o nalogah in organizaciji samoupravne delavske kontrole v naši delovni organizaciji.

Podrobnejše določbe o organizaciji, delu, nalogah, pravicah in odgovornostih organa delavske kontrole in njegovih članov bo uredil poslovnik tega organa, katerega bo sprejel oziroma potrdil delavski svet na predlog članov organa.

Po določbah statuta so osnovne naloge samoupravne delavske kontrole: opravlja nadzor nad izvajanjem splošnih samoupravnih aktov in nad izvrševanjem sklepov organov upravljanja, nadzor nad tem, kako se uresničujejo samoupravne pravice delavcev ter nadzor uporabe sredstev ter poslovanja sploh.

Organ, ki bo izvajal te naloge, je odbor delavske kontrole. Ta odbor ima sedem članov, od katerih mora biti najmanj pet članov delavcev iz neposredne proizvodnje. V odbor so lahko izvoljeni samo tisti delavci, ki so po svojih moralnih in političnih kvalitetah neoporečni. Poleg tega zahtev je v statutu še določeno, da član odbora delavske kontrole ne more biti delavec, ki je dolžan po svoji funkciji skrbeti za izvrševanje sklepov organov upravljanja, ki je na vodilnem delav-

nem mestu ter delavec, ki lahko sklepa posle in razpolaga z materialnimi in finančnimi sredstvi, zlasti, če je pooblaščenec za podpisovanje delovne organizacije. Prav tako ne more biti član odbora delavske kontrole tisti delavec, ki je član organa upravljanja ali kolektivnega izvršilnega organa.

Mandatna doba članov odbora delavske kontrole je dve leti in noben član ne more biti izvoljen dvakrat zapored. Odbor se izvoli na tajnih volitvah na podlagi enotne kandidatne liste, ki jo predloži plenum osnovne organizacije sindikata in pa zbori delavcev predhodno potrdijo in po potrebi dopolnijo.

Odbor delavske kontrole ima pravico zahtevati od vsakega delavca in od vsakega organa vse podatke, ki so mu potrebni za izvrševanje njegovih kontrolnih nalog. Glede na svoje ugotovitve je odbor upravičen predlagati postopke in ukrepe za uveljavitev odgovornosti organov in posameznih delavcev.

Odbor delavske kontrole poroča o svojih ugotovitvah delavskemu svetu in zborom delavcev, o ugotovitvah v delovni organizaciji lahko neposredno obvešča organ občinske skupščine, ki je pristojen za nadzor.

Da bi bila preprečena možnost šikan ali neupravičenih ukrepov proti članom odbora delavske

kontrole, je v statutu člen, ki določa, da je vsako naklepno oviranje članov odbora pri izvrševanju njihove funkcije, ali kakršnokoli neupravičeno ukrepanje proti njim od strani vodstvenih delavcev nedopustno in se mora obravnavati kot zloraba položaja.

Na podlagi navedenih določb statuta je osnovna organizacija sindikata v začetku novembra sestavila kandidatno listo članov odbora delavske kontrole. To ni bila lahka naloga, ker je bilo treba upoštevati navedene stroge kriterije. Na kandidatni listi je bilo deset kandidatov. Med 12. in 21. novembrom so bili zbori delavcev v vseh obratih, na dnevnem redu je bilo odločanje o konstituiranju delovne organizacije in sprejemanje kandidatne liste za člane odbora delavske kontrole. Vsi zbori so kandidatno listo potrdili, en zbor (v dodelavi papirja) je dodatno predlagal še eno kandidatino.

Volitve odbora delavske kontrole so bile dne 14. decembra na skupnem volišču v obratni menzi. Izvoljeni so bili, kot smo že poročali v prejšnji številki: Franc Cerk, Matrin Anželj, Stane Trtnik, Jernej Marolt, Stane Močnik, Franc Habič in Pavla Jager.

Pred izvoljenim odborom delavske kontrole so obsežne in odgovorne naloge. Najprej bo moral sprejeti predlog svojega poslovnika in ga predložiti v potrditev delavskemu svetu, izvolitev svojega predsednika in njegovega namestnika ter sprejeti konkretni program svojega dela. Nato si bodo člani odbora medsebojno porazdelili zadolžitve za posamezna vprašanja oziroma izvrševanje različnih nalog.

Konkretne naloge odbora bodo: spremljati, kako se sprejemajo pravilniki in drugi samoupravni akti, kontrolirati, če so bili organom upravljanja posredovani vsi predlogi delavcev, po potrebi pregledati posamezne akte, pogodbe in samoupravne sporazume ter oceniti pravilnost teh aktov, kontrolirati če je poraba sredstev v delovni organizaciji v skladu s pravilniki in sklepi delavcev ter organov upravljanja, ugotavljati če je obračun osebnih dohodkov pravičen, na zahtevo posameznega delavca ugotavljati negativne pojave v medsebojnih razmerjih.

V delovni organizaciji so odgovorni strokovni vodje, službe in posamezni delavci v strokovnih službah dolžni nuditi vso potrebno pomoč članom odbora delavske kontrole. Odbor pa ima tudi pravico, da pritegne zunanje strokovne sodelavce, če je to nujno za izvršitev zadane kontrolne naloge.

J. M.

Japonska v brazilski papirni industriji

Japonsko-brazilski sporazum, pri katerem sodeluje 11 japonskih in ena brazilska družba predvidevajo gradnjo papirnolesne industrije z investicijami 1 mlrd. \$. Tovarna bo v Minas Gerais, plantaže evkaliptovih dreves za predelavo pa bodo na površini 400.000 ha. Začetna letna kapaciteta tovarne bo 250.000 ton, v nekaj letih bo povečana na 750.000 ton, upoštevajoč svetovno naraščanje potrošnje papirja. (MH)

Vir: Handelsblatt 250, 31. 12. 1973.

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV

ZDRUŽENIH PAPIRNIC LJUBLJANA

PAPIRNICE KOLIČEVO

Na zborih delavcev so člani kolektiva dajali pripombe na predlog statuta vevške papirnice in ga nato sprejeli

Statut podjetja - važnejše spremembe

VEVČE, JANUAR — Skladno z novo organizacijo upravljanja je bilo treba pregledati tudi Statut podjetja in dodati in spremeniti bistvene določbe, ki se tičejo odnosov med organizacijskimi enotami in načina dela upravnih in samoupravnih teles v organizaciji združenega dela.

O teh spremembah so razpravljali na 8. redni seji DS in jih tudi potrdili. Navajamo najvažnejše:

Na koncu 11. čl. se doda: »Za poslovne enote podpisujejo njihovi upravniki.«

Prvi odstavek 12. člena: »Delovna skupnost upravlja delovno organizacijo neposredno in po izvoljenih organih upravljanja.«

17. člen se glasi: »Zbor delavcev se mora sklicati v osmih dneh, če to pismeno predlaga:

— najmanj 10 delavcev organizacijske enote.

— delegati iz te organizacijske enote v delavskem svetu,

— kolegijski poslovni organ organizacijske enote,

— osnovna organizacija sindikata.«

27. člen se glasi: »Delavski svet sestavljajo delegati, ki jih predlagajo, izvolijo in odpokličejo delavci v organizacijskih enotah (9. člen).

Da se zagotovi zastopnost vseh oddelkov v delavskem svetu, se v večjih organizacijskih enotah formira po več volilnih enot. Volilne enote in število njihovih delegatov določijo delavski svet s sklepom o razpisu volitev. Pri tem upošteva delavski svet organizacijo in število delavcev na dan razpisa volitev ter načelo, da se voli en delegat na vsakih 20 delavcev v volilni enoti, če pa ima volilna enota manj kot 20 delavcev, vendar ne manj kot 10, je prav tako upravičena do svojega delegata. Skupno število delegatov, ki sestavljajo delavski svet je 45.

Delegati se volijo z neposrednimi in tajnimi volitvami, ki morajo biti opravljene do konca aprila. Vsako leto se izvoli polovico delegatov. Mandatna doba delegatov traja dve leti. Nihče ne more biti dvakrat zaporedoma izvoljen v delegatski svet.«

29. člen se glasi:

»Pri zavzemanju stališč o vprašanjih, o katerih se odloča v organu upravljanja, ravna delegat

v skladu s smernicami zborov delavcev organizacijske enote, katere član je, ob upoštevanju interesov drugih obratov ter interesov delovne skupnosti kot celote in širših družbenih interesov, pri čemer upošteva nujnost sporazumevanja.

Delegat je dolžan o delu organa upravljanja obveščati delavce, ki so ga delegirali v ta organ.

Delegat je za svoje delo odgovoren delavcem, ki so ga delegirali v organ upravljanja.«

Za 29. členom se vstavi nov člen, ki glasi »Delegatu v organu upravljanja preneha njegova funkcija pred potekom mandatne dobe:

— če preneha biti član delovne skupnosti,

— če je odpoklican,

— če poda ostavko,

— če zasede katero od delovnih mest, navedenih v 46. členu.

V navedenih primerih se izvedejo nadomestne volitve novega delegata.«

30. člen se glasi: »Delegata v organu upravljanja lahko odpokliče tisto volilno telo, ki ga je izvolilo. Postopek odpoklica je enak kakor postopek izvolitev.

Razlogi za odpoklic so naslednji:

— nedelavnost ali izostajanje s sej organa,

— oviranje dela organa,

— zavzemanje stališč, ki so v nasprotju s smernicami in pooblastili delavcev organizacijske enote.«

Za 30. členom se dodata dva nova člena, z naslednjim besedilom:

a) »Ostavka delegata v organu mora biti pismena in utemeljena.

Ostavko sprejme organ z večino vseh članov.

b) Organ upravljanja suspendira posameznega delegata, če je proti njemu uveden postopek zaradi suma kaznivega dejanja zoper premoženje ali ljudstvo ali državo, zaradi hujše kršitve delovne dolžnosti, ali, če je bil proti njemu začel postopek odpoklica.«

60. člen se glasi:

»Za informacije članov delovne skupnosti so odgovorni: strokovni vodje organizacijskih enot in oddelkov, tajniki organov, predsedniki zborov, predsedniki zborov delavcev, delegati delavcev v organu upravljanja in direktor.«

V KOLIČEVEM smo izvolili nove samoupravne organe

KOLIČEVO, JANUAR — Po novih predpisih je z volitvami samoupravnih organov opravljena zadnja faza konstituiranja podjetja. Ne bo odveč, če člani kolektiva ponovno seznanimo s člani novoizvoljenih organov, ki bodo v tej mandatni dobi predstavljali kolektiv pri vseh pomembnejših odločitvah.

V delavski svet so bili izvoljeni

1. Mežnar Niko — I. OE	20. Novak Anton — III. OE
2. Osolnik Mirko — I. OE	21. Peterka Franc I — III. OE
3. Kosec Janez — II. OE	22. Mahkota Franc — III. OE
4. Potočnik Bernard — II. OE	23. Kopač Roman — IV. OE
5. Stražar Marjan — II. OE	24. Kern Viktor — IV. OE
6. Osolin Janez — II. OE	25. Cerar Betka — IV. OE
7. Korošec Anton — II. OE	26. Adlešič Miha — IV. OE
8. Dragar Drago — III. OE	27. Oražem Marija — IV. OE
9. Lajevec Franc — III. OE	28. Kenda Boris — IV. OE
10. Kokalj Franc — III. OE	29. Novak Franc — V. OE
11. Gorta Stane — III. OE	30. Krašovec Jože — V. OE
12. Hajdič Viljem — III. OE	31. Muhič Peter — V. OE
13. Mav Janez — III. OE	32. Vuk Jože — V. OE
14. Novak Zdravko — III. OE	33. Pelan Slavko — VI. OE
15. Grilj Anton — III. OE	34. Korošec Ivica — VI. OE
16. Volkar Martin — III. OE	35. Pleško Janez — VI. OE
17. Hribar Viktor — III. OE	36. Pristav Marko — VI. OE
18. Klopčič Janez — III. OE	37. Bensa Rudi — VI. OE
19. Hribar Franc — III. OE	

V svet za medsebojna razmerja so bili izvoljeni:

člani	namestniki
1. Kosmač Mihael	Bolhar Lovrenc
2. Zanoškar Jakob	Orehek Franc
3. Hribar Miro	Cerar Marjan
4. Vidregar Srečo	Korošec Ivan
5. Bevk Marko	Ukmar Cilka
6. Lederer Bertl	Resnik Maksa
7. Cerar Stane	Gostič Peter
8. Svetlim Adolf	Gregorin Marija
9. Zupančič Mitja	Dolanc Zvone

V svet delavskega nadzorstva so bili izvoljeni:

1. Osolin Jože	5. Korošec Lado
2. Brinovec Franc	6. Gorta Franc
3. Pančur Franc	7. Dežela Niko
4. Velušček Franjo	

POŠTANJE 1978

Združene papirnice Ljubljana

GIBANJE PROIZVODNJE ZA MESEC DECEMBER 1973

	Plan	Doseženo	
		December 1973	I.—XII. 1973
Klasični papirji	100	111,1	105,4
Premazani papirji	100	93,2	108,5
Skupaj:	100	104,7	106,5
Lesovina	100	76,2	97,4
Izvoz ton	100	116,3	106,2
Izvoz v \$	100	172,4	131,0

IZKORISČANJE ZMOGLJIVOSTI PAPIRNIH TER PREMAZANEGA STROJA

	XII. 1973	φ I.—XII. 1973	φ 1. 1972
I. PS	95,4	91,2	92,4
II. PS	91,1	91,1	90,2
III. PS	89,8	90,5	91,4
IV. PS	92,6	91,1	90,7
Skupaj:	92,2	91,1	91,2
Premazni stroj	55,2	64,7	52,1
Izmet klasičnih papirjev v %	7,32	7,56	7,91
Izmet premazanih papirjev v %	12,84	13,58	12,93

Proizvodnja papirja je bila v mesecu decembru sicer normalno visoka, smo pa zaradi redukcij električne energije izdelali znatno manj premazanih papirjev. Od klasičnih vrst smo izdelali največ offset papirjev (40 %), znatne količine pa tudi bankposta, mehanografskih, pigmentiranih, ciklostila ter xerox papirjev. Zastoji so bili na PS normalno visoki (5,8 %), prav tako tudi izmeti.

Zaradi redukcij električne energije premazni stroj 7 dni ni obratoval, zato tudi proizvodnega plana nismo dosegli. Zastoji iz ostalih vzrokov so bili znatno nižji kot pretekle mesece (18 %), nekoliko manj smo zabeležili tudi izmeta. Ca. 63 % papirjev smo premazali obojestransko.

Prav tako tudi brusilnica zaradi redukcij energije 8 dni ni obratovala, posledica pa je nizka proizvodnja lesovine.

Izdelava papirja brez manšona na II. PS

VEVČE, JANUAR — Tudi na zastarelem papirnem stroju je možno brez večjih težav proizvajati papir brez manšonskega valja.

Ker je na svetovnem tržišču povpraševanje po manšonih vedno manjše, zato tudi proizvajalci manšonov v razvoj ne vlagajo nobenih sredstev, kvaliteta manšonov celo stagnira. Zato so problemi pri izdelavi papirjev na papirnem stroju vedno večji in življenjske dobe manšonov vedno krajše.

Zaradi omenjenega stanja se je pri strojevodji tov. Jožetu Žiberu porodila ideja, da bi z manjšimi stroški predelave poizkusili na PS II. proizvajati papir brez manšonskega valja.

Ker smo predčasno že vgradili sesalno črpalko za pranje izjemalnih klobučevin, smo naknadno priključili še zadnjo sesalno omaro. S tem smo pridobili na suhoti formiranega papirnega traku pri odgavčanju.

Da se papirni trak brez težav lahko odgavča od vzdolžnega sita, je potrebna minimalna suhota formiranega papirnega traku 18 odstotkov as.

Po odstranitvi manšonskega valja smo pričeli z izdelavo papirja. V začetku so se pojavile manjše pomanjkljivosti, ki so se zelo hitro odpravile.

Pri kasnejših meritvah smo ugotovili, da se suhota papirnega traku pri odgavčanju giblje med

18—20 % as. (odvisno od vrste papirjev), zato tudi odgavčanje brez manšonskega valja ni povzročalo večjih težav.

Ker se na stroju normalno izdelujejo različne vrste papirjev z večjimi razlikami v gramski teži, smo še vedno računali na nekatere tehnične pomanjkljivosti. Danes, ko smo že vse papirje industrijsko preizkusili proizvajati pa vidimo, da težav ni.

Ob morebitni okvari dodatne vakuum črpalke pa izdelava papirja ni možna, ker pade suhota papirnega traku pod 18 % as. Zaradi tega imamo še vedno v rezervi pripravljen manšonski valj, ki ga po krajšem zastoju lahko vgradimo v stroj in nadaljujemo z normalno proizvodnjo.

Izdelava papirja brez manšona je vzbudila veliko zanimanje in podporo tudi pri ostalih članih posadke papirnih strojev, ker je delo brez manšona mnogo enostavnejše in manj zahtevno.

Z omenjeno izboljšavo smo pridobili:

1. Proizvodnja stroja se je bistveno povečala za čas, ko je treba manšon vteči do normalne hitrosti.

2. Napake papirja pri odgavčanju so praktično izključene (pretiskanje papirja, žile, prijetanje papirne plasti na manšon, itd.).

3. Nabava manšona ni potrebna, ti stroški odpadejo.

VEVČE, JANUAR — Nadloga ropota je v našem tehničnem stoletju nedvomno večja, kot je bila v prejšnjih časih, ko se je obremenitev ropota širila le na posamezne poklice, kot npr. kovače izdelovalce bojnih oklepov, mlinarje. Danes smo nehoti vključeni v okolje ropota. Zato je večje število ljudi neusmiljeno izročeno slušnim in živčnim boleznim in se kot taki zatekajo k zdravnikom. Prav čudno in nenavadno je, da se nekateri prostovoljno predajo nočnemu ropotu pri, recimo, motornih dirkah ali še manj razumljivi, pri ure dolgi utrujajoči, novi, bobneči glasbi v lokalih, ki pogosto fascineranje doživljajo.

Zakaj zakon določa, da morajo biti delavci zavarovani pred ropotom? Za trdno je res, da je bivanje v ropotu, ki si ga prostovoljno zberemo živčno lažje prenašati, kot ropot na delovnem mestu, ki ga moramo pasivno sprejemati. Čim je ropot tolikšen, da otežkoča normalno sporazumevanje s pogovorom, že nastopa nevarnost obolenja zaradi ropota. To je posebno nevarno, če tak ropot obstaja celo delovno izmeno. Vzrok temu je iskati v razvoju ušesa, kot slušnega in alarmnega organa.

Uho uravnava ritmično spremembo med fazami dela in odmora. Pri nepretrganem ropotu je faza odmora ovirana tako, da pri-

de preko vegetativnega sistema do vplivov na ožilje, kakor tudi na srce, želodec, črevesje in presnavljanje. Od ropota povzročene poškodbe notranjega ušesa niso več ozdravljive. Zato spadajo take poškodbe k poklicnim obolenjem. Višina ropota 85 decibelov lahko vodi do stalnih slušnih poškodb. Pri merjenju ropotnega spektruma je upoštevati vse frekvence zvočnega stolpca. Pri visokih frekvencah lahko nastopijo nenadne poškodbe. Zmeraj je upoštevati trajanje vplivanja ropota.

S kakšnimi viri ropota imamo opraviti v proizvodnji celuloze in papirja?

1) **Močni viri ropota od 100 do 110 decibelov:**

Sekirostroji, lupilni bobni, polnilne naprave za cepanice, krožne in druge žage, premična dvigala, dieslovi stroji, in turbine, večji oddelki za sortacijo celuloze, refinerji in različni orodni stroji.

2) **Srednji viri ropota od 90 do 100 decibelov:**

Parovodi, kotlovne naprave, kuhalniki celuloze, ventilatorji; Vparilne postaje, sistemi črpalk, papirni stroji, stroji za opremo, tračne žage.

3) **Majhni viri ropota od 60 do 90 decibelov:**

Razkladalni prostori, sortirne dvorane.

Izhodišče za ukrepe, ki obvarujejo pred ropotom leže pri nabavi strojev. »Tihim« strojem moramo dati prednost. Druge možnosti obstajajo v dograditvi materialov, ki ubijajo ropot kot so: guma, havbe, drčje, stenske obloge, obloge tal, dušila tonov, zrak, pare, varovalne kabine, ločilne stene ipd.

Slušno — varovalne naprave

Če varovalna naprava pred izvornim zvokom ni izvedljiva, ostane še osebno slušno varovalo. Slušni organi sprejemajo valove, ki prihajajo od vira ropota, v glavnem skozi sluhovod ušesa. Pri naraščanju jakosti zvoka naraščajo

treslaji kostnega ogrodja lobanje in prenašajo impulze neposredno na notranjost ušesa. To daje tudi nagibe za varnostne ukrepe. Pri majhnem ropotu zadostuje ščepec vate, ki prekinja tok zraka v uho. Za boljše zavarovanje imamo takimenovalne antifone. To so plastični ali gumasti zamaški, ki dopuščajo tolikšen vdor zraka v uho, da slišimo govorico. Zaradi majhnega občutka pritiska je dati mehkeemu gumijastemu zamašku prednost. Pri močnejših ropotih uporabljamo posebno vrsto zamaškov, ki pokrijejo tudi del kosti v sluhovodu. Tesnilne blazine, napolnjene s tekočino, tesnijo napravo še bolje.

Inšpektorji varstva pri delu nadzorujejo v zvezi z zakonom o varstvu pri delu položaj varovalne naprave pred ropotom pri strojih, kakor tudi osebna zaščitna sredstva. Delavci so podrejeni posameznim kontrolam pri specialnih za ušesa, za kar morajo biti na razpologo sredstva. Po nekaterih državah imajo celo službene avtomobile z vsemi napravami, s katerimi lahko po podjetjih kontrolirajo pravilnost izvajanja obambe proti ropotu, obenem pa kontrolirajo slušno stanje prizadetih ljudi na takih delovnih mestih. Preiskave opravljajo v rednih rokih v razdobju dveh ali treh let.

Z ohranitvijo sluha povečujemo možnost za delo. Dober sluh je ravno tako pogoj zdravja in napredovanja. Sredstva za obvarovanje na sluhu nevarnih delovnih mestih so in podjetje se mora v tem smislu držati predpisov. Prav tako pa je dolžnost posameznika, da pomoč in predpise upošteva.

Solidarnostni sklad

VEVČE, JANUAR — Eden od načinov in sredstev kako priti do stanovanja, je v novejšem času ravno solidarnostni sklad. Ta sklad je ustanovljen z namenom, da se pospeši gradnja najemnih stanovanj in zagotovi hitrejše reševanje stanovanjskih vprašanj.

In kdo ima možnost pridobiti stanovanje preko solidarnostnega sklada? Ker je sklad ustanovljen za reševanje stanovanjskih vprašanj družin z nizkimi dohodki in mladih družin, imajo torej le-te možnost kandidirati za dodelitev stanovanja preko solidarnostnega sklada. Družina z nizkimi dohodki mora izpolnjevati naslednje pogoje:

— da prosilec za stanovanje nima stanovanja,
— da povprečni dohodek na člana družinske skupnosti ne presega 900.— dinarjev mesečno,
— da prosilec doslej še ni imel ustrezno rešenega stanovanjskega vprašanja.

Prednostno pravico za pridobitev stanovanja imajo prosilci, ki že dalj časa živijo na območju mesta Ljubljane.

Poleg tega imajo možnost dobiti stanovanje tudi mlade družine in sicer za dobo petih let in pa upokojenci za nedoločen čas, če del sredstev prispeva Republiška skupnost pokojninskega zavarovanja in invalidskega zavarovanja.

Mlada družina lahko pridobi stanovanje, če poleg navedenih pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje:

— da namensko varčuje pri poslovnih banki za nakup stanovanja ali graditev stanovanjske hiše,
— da organizacija, pri kateri je zaposlen, jamči, da bo skupno z delavcem rešila njegov stanovanjski problem v roku petih let.
Za mlado družino se štejeta zakonca:
— če od sklenitve zakonske zveze pa do vložitve prošnje za stanovanje ni preteklo pet let,
— če skupna delovna doba zakoncev od dneva sklenitve zakonske zveze ne presega šest let,
— če nobeden od zakoncev ni starejši od 30 let.

Potočnik

Ukrepi zavarovanja pred ropotom v industriji celuloze in papirja

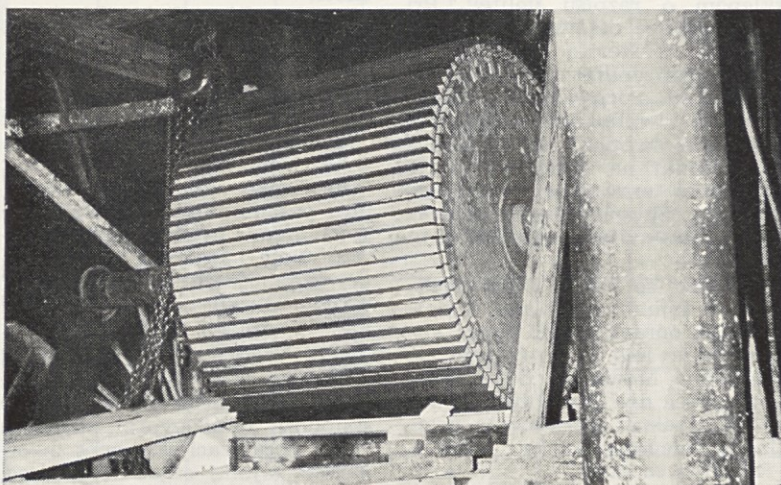
4. Poškodbe sita so manjše.
5. Možna je nemotena izdelava širšega papirnega traku.

Iz omenjenega je razvidno, da se z zainteresiranostjo posameznih članov kolektiva odkrivajo še vedno notranje rezerve in s tem pospeševanje racionalizacije proizvodnje.

B. F.

Brez zgornjega gavčnega valja in manšona na II. PS. (Na sliki: Paznik sita Simon Cajhen kontrolira pravilen tek)

V holandski mlin bodo vgradili mletni valj, na katerem so zamenjali izrabljene nože

Delo v prenovljeni obratni ambulanti

VEVČE, JANUAR — Ne moremo ravno trditi, da je bila prejšnja obratna ambulanta v primerjavi s podobnimi drugod preskromna. Vendar je bila malo pretresna za nemoteno redno delo zdravnika in sester, zlasti pa za naloge, ki jih tako kurativno kot preventivno zdravljenje v nekem večjem podjetju zahtevata.

Z adaptacijo enega dela skladišča je ambulanta pridobila še četrti prostor, čakalnica je sicer ostala enaka, medicinski sestri imata vsaka svoj prostor, zdravnik pa ordinira v novem, največjem prostoru. Ker je to nova pridobitev ob skrbi za zdravje človeka — proizvajalca in ker laiki ne moremo presoditi bistvo in način dela v obratni ambulanti, zlasti pa ne tisti, ki zaradi trdnega zdravja nikoli ne iščejo zdravniške pomoči, smo se obrnili kar na naše zdravstvene delavce, ki v prid vseh nas opravljajo svoje delo v vevški ambulanti. To so medicinska sestra Milka Samsa, višja medicinska sestra Danica Frece in vsem poznani dr. Boris Moškon, specialist za medicino dela. Postavili smo jim nekaj vprašanj!

Sestra Milka, koliko imate povprečno dnevno pacientov in kakšnega značaja so njihovi obiski? Ali gre za kontrolo, preventivo, nesreče pri delu, poklicne bolezni, bolezni letnih časov itd.?

Dnevno imamo povprečno 30 obiskov v ordinaciji. Patologija naših delavcev je zelo pestra. Največ je obolenj zgornjih dihalnih poti, ki prevladujejo predvsem v zimskih mesecih. Imamo pa tudi nekaj težkih bolnikov, na srečo pa do sedaj ni bilo hudih poškodb pri delu.

Veliko imamo posvetov, saj se ljudje v številnih primerih zatekajo s svojimi problemi prav v ambulanto. Rešujemo jih skupno z drugimi zdravstvenimi službami in odgovornimi v podjetju.

Ali je vaš delovni čas izpopolnjen z zanimivim ali manj zanimivim delom. Kaj je vaša glavna naloga?

Moje delovno področje je kurativa. Skrbim za sterilni material in instrumente in pripravo ordinacije. Pomagam zdravniku pri pregledih v ordinaciji, nudim prvo pomoč pri poškodbah, obvezujem, dajem injekcije itd. Bolnikom dajem nasvete, tako, da jih opozarjam na higiensko-dietetski režim glede na njihovo bolezen. Držimo se načela, da je vsako bolezen boljše preprečevati kot pa zdraviti.

Vodim tudi zdravstveno administracijo, ki je kar precej — od zdravstvene kartoteke, dnevne evidence bolnikov in staleža do mesečnih poročil o številu bolnikov in ugotovljenih boleznih, ki jih še statistično obdelam in jih pošljem v zdravstveni dom.

Sestra Danica, bralce bo zanimalo tudi vaše delo. Ali bi ga prosim, na kratko opisali?

Moje delo zajema področje preventivne medicine, seveda pa moram imeti tudi vpogled v kurativno zaradi morebitne odsotnosti srednje medicinske sestre.

Preventivno delo je zelo obširno. Obsega preglede delavcev pred zaposlitvijo, periodične in sistematske preglede, katerih cilj je preprečevanje in zgodnje odkrivanje poklicnih bolezni in telesnih okvar. Delo sestre obstoji v organizaciji pregledov, jemanja anamneze, vrši antropometrijske meritve, kliče posameznika na kontrolne preglede in vodi evidenco. Po zaključenih pregledih izdela analizo in poročila.

Vodi tudi evidenco poklicno bolnih, kroničnih bolnikov in organizira obdobje preglede le-teh. Izredno pomembno je tudi proučevanje in preprečevanje poškodb pri delu, organizacija prve pomoči. Važno je tudi sodelovanje z raznimi službami v podjetju (soc. kadrovska, varnostna, z mojstri) pri nameščanju in premestitvah telesno šibkih delavcev, invalidov, rekonvalescentov, nosečnic itd. na ustrezna delovna mesta.

Poleg tega je moja naloga tudi občasna kontrola obrata družbene prehrane, sanitarij, garderob, zdravstvena prosveta delavcev...

Vemo, da ste delali tudi že v drugih ambulantah. Ali se delo in počutje v naši obratni ambulanti bistveno razlikuje od drugih?

Pred zaposlitvijo v tukajšnji ambulanti v OA Saturnus. Delo se v eni in drugi ambulanti bistveno ne razlikuje, razen glede na delovna mesta in poklicne škodljivosti. Moram povedati, da se v ambulanti dobro razumemo med seboj kar, mislim, veliko prispeva k dobremu počutju na delovnem mestu.

Tovariš doktor, poklic zdravnika je eden najbolj humanih poklicev. V čem se kaže specializiranost medicine dela v našem podjetju?

Specializiranost dela se kaže predvsem v preprečevanju poklicnih obolenj in nesreč. Nova uredba o poklicnih obolenjih pri nas je bila izdana v Uradnem listu FNRJ, št. 98, 1946. leta. Vsebovala je 24 obolenj. Zakon o invalidskem zavarovanju št. 49, Ur. list FNRJ iz leta 1958, člen 46, pa priznava že 44 poklicnih obolenj.

Glede na škodljivost in ogrožanje delavca in nevarnost nastanka poklicnih obolenj je predpisan obseg in termin periodičnih pregledov. Ti pregledi so za podjetje in za delavca, ki dela na takem delovnem mestu, obvezni. Preglede opravi specialist, ki pozna patologijo dela in ki ima tudi to pravico. Delo s pregledom seveda še ni zaključeno, saj je potrebno poznati ekologijo v podjetju. Ta

pa se v podjetju časovno spreminja glede na tehnološke in druge spremembe. Pri tem nam pomagajo razne ekološke meritve, ki jih izvede za to pooblaščen zavod. Nič manj važni niso pregledi pred nastopom dela ali pri spremembah delovnih mest. Pri tem je zaželeno, da z zdravnikom sodeluje tudi kadrovska, varnostna služba in seveda mojster, ki želi novega delavca. Gre torej za ekipno delo. Pri vsem tem se moramo približati osnovni zahtevi: pravega, zdravega človeka na razpisano delovno mesto. To pa šestokrat ni lahko. Za posamezne vrste del obstajajo namreč indikacije in kontraindikacije s strani škodljivosti na delovnem mestu in ne smemo ukrepati po »svoje«. Tudi preglede štejemo med periodične. Obstajajo še sistematski pregledi. Ti za podjetje niso obvezni, so pa koristni človeku, ker izključujejo ali odkrivajo že zgodaj razna degenerativna obolenja (npr. rak, sladkorna bolezen, povišan krvni pritisk itd.) Obseg dela je še dosti večji. Teji veji medicine pravimo industrijska preventiva.

Vaš delovni dan je delovni dan v pravem pomenu besede. Koliko vas angažira naša obratna ambulanta?

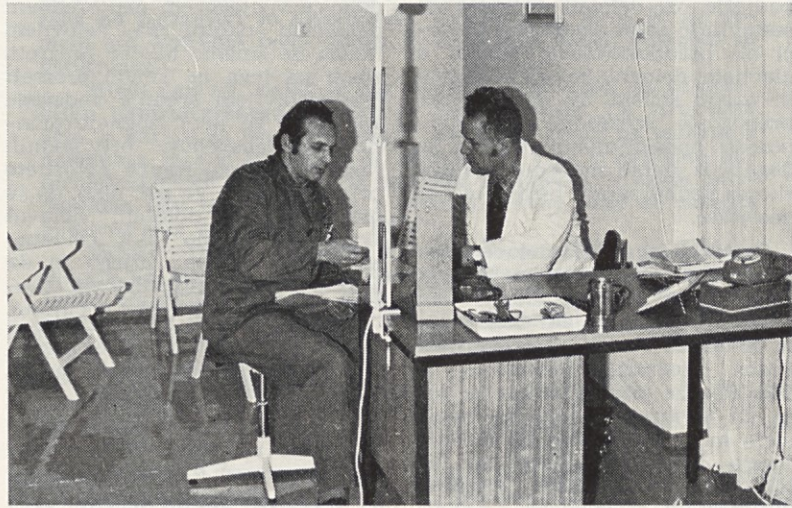
Delo v tukajšnji ambulanti predstavlja zdravstveno ekipno delo v sklopu ZD Ljubljana in Slovenske sekcije za medicino dela pri Slovenskem zdravniškem društvu. Delo zahteva predpisano strokovnost in seveda celega človeka.

Kakšno je vaše mnenje o prizadevanju podjetja za varnost in zdravje svojih članov kolektiva?

Podjetje si na razne načine nenehno in uspešno prizadeva za izboljšanje telesnega, duševnega in socialno-zdravstvenega stanja članov našega kolektiva. Zelo zanimivo je to, da smo lani celo leto beležili zelo nizek bolniški stalež, ki čisto služi kot pokazatelj zdravja v podjetju. Napačno bi bilo, če bi ta uspeh pripisovali izključno ambulanti. Kar se tiče nesreč, bi morda lahko še marsikaj izboljšali. Na izvenobratne nesreče, ki so bile lani bolj pogoste, ne morem direktno vplivati in so odvisne tudi od drugih faktorjev.

Posebno poglavje v vašem delu je nočno delo žensk, redno delo žensk-mater. Kako je s tem?

Nočno delo ni fiziološko. Saj je globoko spanje najboljši počitek. Fiziologija dela zahteva spanje najpозnejše po 22. uri, kar je pozneje, škodi zdravju. Z naraščajočim prometom in ropotom podnevi pa se globoko spanje delavca podnevi prekinja, kar podaljšuje utrujenost, v skrajni meri lahko privede do izčrpanosti. Tehnološki proces zahteva kontinuirano delo tudi ponoči. Konkretno pri nas delajo žene tu-

Dr. B. Moškon med ordinacijo

di ponoči. Za nočno delo imamo posebno dovoljenje inšpekcijskih organov in je bilo uvedeno za žene iz objektivnih razlogov. V delovnih izmenah je uvedenih več odmorov in s te strani ni pritožb in so medsebojni odnosi zelo lepi.

Kako ocenjujete higiensko stanje na delovnih mestih in morda s tem v zvezi prosvetljenost ljudi samih?

Higiensko stanje na delovnih mestih glede na stare in nove obrate je zadovoljivo. V podjetju teče tudi neprestano osebni in skupinski pouk o osebni in obratni higieni, predvsem pri novih delavcih, da ne bi porušili že pridobljenega. Podjetje ima vse možnosti za »urbano« ravnesje z okolico. Pridobljeno znanje in izkušnje se prenašajo tudi domov,

na okolico — temu je že od nekdanj zasluga tega podjetja.

In končno o prenovljenih prostorih obratne ambulante. Ali bodo dovolj funkcionalni? Kaj po vašem mnenju, glede na možnosti, še manjka?

Prenovljena obratna ambulanta je brez dvoma rezultat dela in dobrih odnosov. Je zelo lepa in si jo ogledujejo tudi gosti iz drugih podjetij. S temi prostori se lahko ponaša celoten kolektiv. Seveda po opremljenosti z instrumenti ne moremo, čeprav bi bili potrebni, odstopati od drugih tovrstnih ambulant. Podjetju manjka zobna ambulanta, saj so si to službo uredila podjetja, ki štejejo dosti manj članov. Potreba pa je velika, zato tudi želja zaposlenih v papirnici.

S. R.

Priznanje sindikata krvodajalcem!

Skupina krvodajalcev — med njimi najstarejši Feliks Vidergar, ki je daroval kri dvaintridesetkrat

VEVČE, DECEMBER — Sredi preteklega meseca je Sindikalna podružnica Vevče povabila na zabavni večer vse tiste člane kolektiva, ki so vsaj 5-krat darovali kri. Število ni bilo majhno. Kar nad 150 jih je bilo. Med njimi so bilj tudi taki, ki so se akciji odzvali tudi več kot petnajstkrat, dvajsetkrat ali celo tridesetkrat.

Tajnik sindikata tov. Bogo Kokalj je vse goste pozdravil v imenu prireditelja. Povedal je nekaj tehtnih besed o pomenu krvodajalstva, o humanosti akcije, o potrebi pomoči sočloveku, ki je v življenjski nevarnosti, skratka, nekaj besed vrednih premisleka.

»To, je dejal, da človek daje, ko pričakuje plačilo ali vrnitev, ni prav nobena vrlina. Darovati in ničesar za to ne pričakovati, šele to je vredno človeka. Če pa darujemo najdragocenejše — lastno kri — ko rešujemo sočloveka in ga podpremo v nesreči in odločilnem trenutku, tedaj šele lahko

govorimo o humanosti, o človekoljubju. Takih ljudi pa v Papirnici Vevče ne manjka. Mestni Rdeči križ, ki preko sindikalne podružnice podjetja organizira krvodajalske akcije, je opazil našo aktivnost in javno v tisku pohvalil vse, ki se odzivajo.

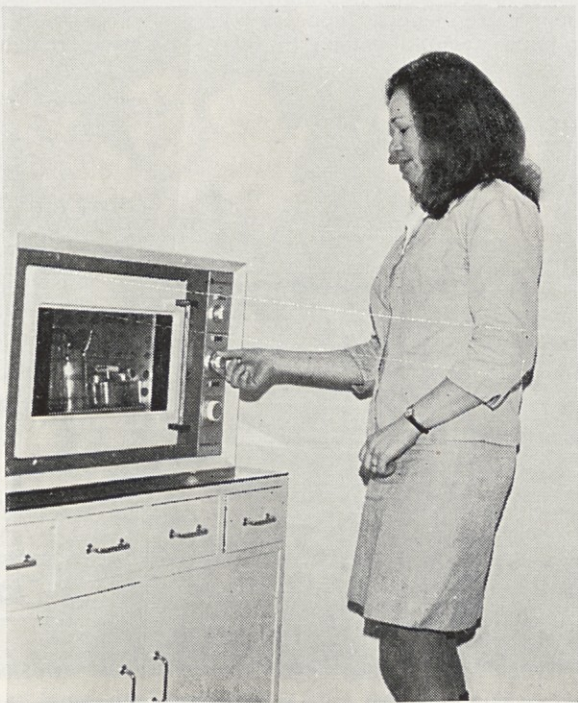
Samo kri lahko nadomesti kri. To so sicer besede, ki jih beremo na vabilih, so parole, vendar resnične. Trkajo na našo vest in našo pripravljenost pomagati sočloveku, otroku, materi, delovnemu tovarišu v nesreči.

Po nepopolnih podatkih je bilo v podjetju do sedaj 280 krvodajalcev. Med njimi je posebej omeniti in se javno zahvaliti tovarišu Feliks Vidergarju, zdravemu in klenemu upokojencu, ki je nad tridesetkrat daroval kri (aplauz).

Na koncu je prisotne pozdravil tudi zastopnik organizacije Mestnega Rdečega križa, podelil značke in se še enkrat zahvalil za veliko razumevanje in humanost.

Sestra Milka Samsa

Sestra Danica Frece

Delovni kolegi in okolje

VEVČE, JANUAR — Vsako podjetje oz. delovni kolektiv ne sestavljajo samo vodstveni delavci ali predpostavljani, ampak v glavnem delovni kolegi v širšem in ožjem smislu. To dejstvo, žal, prepogosto prezremo ali njegov pomen podcenjujemo. To se ne dogaja iz slabih namenov, ampak skoraj vedno zaradi nevednosti za posledice.

Često se dogaja, da delavce grupirajo v delovne grupe, v katerih se ve ali naj bi se vedelo, da med seboj ne bodo izhajali. Osnove za to so lahko različne narave. Socialna integracija sodelavcev je odločilna za pripravljenost za delo. Za tovarne, ki tega ne razumejo in te integracije ne uresničujejo vemo iz izkušenj, da tožijo o »nepojasnjenosti visokih« fluktuacijah sodelavcev. Dobro počutje v krogu delovnih kolegov, priznanje in cenjenje, za kar zvezo od drugih sodelavcev, so za delovno pripravljenost najmanj tako važni kot dobri osebni dohodki in dobro razmerje z neposredno predpostavljanimi. Zanimanje tega izkušenega dejstva ima lahko neprijetne posledice za razvoj oddelka, obrata ali celo podjetja.

Zato je zelo važno paziti na to, da je novi sodelavec pri uvajanju v kolektiv akceptiran, tj. sprejet v ožjo ali širšo skupnost, bodisi v pisarni, delavnici ali pri stroju. Motivacija za učinek in zadovoljstvo posameznika je zelo močno odvisna od tega, kako daleč nam uspe zadovoljiti dvoje njegovih potreb: zahtevo po varnem zavetju v delovni skupini, kakor tudi zahtevo po statusu veljave in ugleda v grupi. Pri tem so na osnovi preiskav iz zornega kota psihologije dela ugotovili, da je delovna klima praviloma v majhnih skupinah boljša, kot v velikih organizacijskih enotah. Vzrok je v tem da se človek v majhni skupini more izkazati kot osebnost. V manjši skupini je več kot kolesce v komaj preglednem kolesju. V ožjem krogu lahko vsakdo prizna, da morajo ob odsotnosti enega člana drugi bolj poprijeti, zato se pozna in vrednoti učinek manjkajočega. V takem majhnem krogu obstajajo tudi moralne ovire, da bi pustili delovnega kolega na cedilu, bodisi zaradi nemarnosti, bodisi zaradi spremembe delovnega mesta.

Ta načela motivacije dela sodelavca v njegovem neposrednem delovnem okolju na delovnem mestu ne smemo nikdar prezreti, zlasti pa tega ne smejo prezreti predpostavljani srednje vodečega kadra. Ti se tako izognejo učinkovitih neuspehov, brezplodnih razprtij ali celo izgube avtoritete pri podrejenih. Je pač tako, da je pripadnost k določeni delovni skupini za večino ljudi, privatno ali poklicno, zelo cenjena in da zelo težko zapustimo delovno okolje, v katerem se dobro počutimo. To se zgodi, vendar morajo biti za to zelo nujni pogoji, kot npr. očitno napredovanje, odgovornost, zanimivejše delo, samostojnost pri delu, uspešnost itd. S tem pa je bil načet naslednji učinkovitejši faktor, namreč motivacija, ki pri delovnem človeku izhaja iz delavnosti same.

Če torej povzamemo: motivi in faktorji delovne storilnosti so mnogotere narave. Na eni strani so tehnično organizacijski pogoji na delovnem mestu, na drugi strani pa psihološki momenti in končno tudi okolje izven dela. Kljub vsemu pa lahko trdimo, da ležijo delovne rezerve za povečanje storilnosti v glavnem v človeku samem. Pripravljenost za povečanje storilnosti je možno povečati. Tu pa lahko veliko napravi delovna skupnost sama. V prvi vrsti velja ugotoviti, da je nujno sodelavca seznaniti s cilji delovne skupine, oddelka in podjetja. Če to uspe, potem so malo večji ali manjši osebni dohodki ali kakršni koli pritiski drugotnega pomena. Občutek sodelovanja in sodelovnosti in opravljanje samostojnih delovnih nalog so zdaleč večji in važnejši motivi storilnosti. Da pa bi to uresničili, morajo biti vplivi in obsegi nalog decentralizirani.

V poštev pride tudi motiv tekovanja med posamezniki, skupinami in oddelki. Sem spadajo tudi psihološki momenti, ki nastanejo po pohvali in priznanju. Tega pa je žal pri nas zelo malo, čeprav so mnogi sodelavci zaslužni. Kriva sta ljubosumnost in nevoščljivost. Močnejše upoštevanje osebnih potreb in pričakovanj sodelavca, zboljšanje medsebojnih odnosov, ki vključujejo sodelavce vseh položajev in služb so tako več kot odločilni faktorji za vzpostavitev delovne pripravljenosti tudi v podjetju.

R. S. po časopisu Ö. P.

»Tapetarji« so prijatelji med seboj

(Vevške tapete pred magistratom)

Jožetova žena tovarišica Lampič pa kar po tapetah iz poročnega urada v avtomobil

VEVČE, JANUAR — Eden izmed glavnih in nujnih pogojev za dobro delo je tovarstvo, prijateljstvo in složnost v oddelku. Nič ne koristi, če so delovni prostori lepi, stroji novi, če pa odnosi med delavci niso urejeni. To pa ni slučaj v tapetnem oddelku. Tu srečamo tovariše, prijatelje.

V soboto 12. tm. se je poročil njihov delovni kolega tovariš Jože Lampič, tiskar in papirničar. Že prej so mu v oddelku priredili nekaj presenečenj, malo v resni, malo v komični obliki, ta-

ko, da ni manjkalo smeha, prav tako pa tudi ne prijateljskih stiskov rok in najlepših želja.

Na poročni dan je skoraj celoten kolektiv tapet spremil svojega sodelavca pred magistrat v Ljubljano. Po poročnih obredih so ga pričakali v delovnih uniformah in njemu in mladi ženi tla pregrnili s svojimi izdelki — tapetami. Seveda ni manjkalo čestitk, razburjenja in veselosti.

Tovarišu Jožetu tudi s tega mesta želimo mnogo sreče, sožitja in »uspehov«.

Varovanje okolja — čiščenje vode

VEVČE, JANUAR — S stopnjo civilizacije se vedno bolj razmahuje tudi tehnika. S tehničnimi dosežki pa se vedno bolj razvijajo tudi spremljajoče se slabe strani — škodljivi vplivi, ki ravno delujejo na človeštvo. Tako imamo poleg dobre strani tehnične napredka tudi slabo stran, škodljive vplive, ki uničujejo okolje, v katerem živimo. Najhuje je to, da delujejo ravno na zrak in vodo, ki sta osnovni življenjski substanci. S pomočjo teh dveh ter sončne energije poteka celotno življenje na našem planetu. Zaradi tega nas ravno najbolj zanima, kako je z našim okoljem, kaj se z njim dogaja in kako bo v bodočnosti.

Brez zraka ni življenja. V sami sestavi zraka se nahaja 20,95 prostorskih delov kisika, ki je poleg ostalih elementov kot so dušik, argon, ogljikov dvokis, neon, helij, vodik in drugi za življenje najvažnejša sestavina zraka.

Za vsako gorenje je kisik nujno potreben. Ker se pri gorenju tvori energija, ki je za dogajanja na svetu nujno potrebna, vidimo, da tega rabimo vsak dan več. Potreben pa je tudi za ostale energijske procese živih bitij. Rastline uporabljajo svetlobo in naredo sladkor, sprostijo kisik in opravijo energijo. Iz sladkorja in z energijo, ki jo dobe, da del sladkorja oksidirajo, naredijo rastline velike molekule masti, škroba in beljakovin (ki vsebujejo dušik iz hranilnih snovi). Žival, ki prebavlja te velike molekule, jih vnovič spreminja v sladkor, maščobne kisline in glicerol, snovi, ki po oksidaciji v ogljikov dvokis in vodo sproščajo energijo.

Vidimo, da je vse življenje krožen proces, ki se z zunanjimi motnjami ustavi. To se zgodi že takoj ob začetku, če rastline ne morejo živeti. Ker se pri gorenju snovi, ki se uporabljajo kot dodatni energetski viri (nafta, premog) tvorijo izpušni plini, ki vsebujejo veliko snovi, predvsem žveplo in svinec, ki močno škodujejo rastlinam, da se te ne razvijajo normalno. Rastline se prično sušiti, naša okolica postaja vedno bolj rjava, umazana, namesto prijetno zelene barve. Rastlinsko življenje propada in s tem seveda tudi naše, kajti rastline so naša glavna hrana. Kot rastlinam pa škodujejo te snovi predvsem v obliki plina tudi nam. Poleg mnogih bolezni, ki jih povzročajo pa se v takem zastrupljenem okolju zelo neprijetno počutimo, zato ni čudno, da si tako želimo v prijetno zeleno naravo, ki je je na žalost vsak dan manj.

Drugi vir življenja — voda pa je v ravno takšnem zaskrbljujočem stanju. Čista voda priteka iz zemlje in gora, kjer se je nabrala po padanju v obliki dežja ali snega. Pri prehodu skozi pesek se je še dobro prečistila, nabrala nekoliko raztopljenega apnenca in pritekla v obliki potoka in reke.

Od tu jo v glavnem črpamo za naše potrebe, medtem ko jo rastline srkajo že iz same zemlje. Pri vsaki tehnologiji, ki uporablja vodo kot surovino za svoj proces, se nujno pojavljajo tudi ostanki, v glavnem kemične odplake, ki vsebujejo veliko organskih in anorganskih snovi. Najnevarnejše so organske snovi, ki pod vplivom zraka s pomočjo mikroorganizmov razpadajo v svoje osnovne elemente. Za to presnovo pa uporabljajo kisik. Voda, v kateri primanjkuje kisika, pa ni več primerna za življenje živih bitij, kot so rastline in živali. In ravno v te čiste reke, ki pritečejo kot prefiltrirana voda iz gora in jo črpamo za naše potrebe, vanje vračamo ogromne količine nečistoč, odplak, komunalnih voda in jih mešamo s prej tako čisto vodo polno življenja in prijetnih barv. Reka postane neprijetno smrdljiva mlakuža, v kateri zaradi pomanjkanja kisika, ki so ga uporabile organske snovi za svojo presnovo, ni več življenja. Vodno rastlinje propade, ribe ne žive več in tako uničujemo dan za dnem vedno bolj naš drugi življenjski vir.

Kako si pomagamo pri tem in kako se je obvarovati pred nadaljnjim propadom naših voda? Prvo, za kar moramo skrbeti, je to, da ne izpuščamo nečistoč nazaj v reko. Čiste vode že občutno primanjkuje. Kar je sosed izpuštil v reko, bomo morali mi očistiti, ko bomo iz nje črpali vodo za naše potrebe. Zato si delamo drug drugemu zelo slabo uslugo. Tega so se pričeli drugje po svetu zavedati že pred mnogimi leti ter z ostrimi zakonskimi ukrepi pričeli skrbeti za čistočo svojih rek. Tako mora imeti v Švici vsaka tovarna, ki izpušča vodo nazaj v reko, svojo čistilno napravo, s katero vodo predhodno očisti.

Ker smo ravno mi papirničarji eni tistih, ki najbolj onesnažujemo reke s svojimi odplakami, je to tudi eden naših problemov. Vodo, ki jo potrebujemo za tehnologijo, črpamo iz rek, oziroma, kdor ima še srečo, da je ne rabi mnogo, iz vodnjakov, in jo vračamo nazaj v reko. Ker je običajno že voda, ki jo črpamo, umazana, jo moramo predhodno očistiti, ko jo vračamo nazaj v reko, jo bomo morali kaj kmalu tudi očistiti.

V ta namen se poslužujemo različnih postopkov, ki so pač odvisni od stopnje zamazanosti vode in od tega, za kaj jo bomo potrebovali. Poznamo različne mehanske, kemične ali kombinirane načine. Od mehanskih načinov so najbolj znani načini filtracije, flotacije in sedimentacije. Običajno pri vseh teh postopkih dodajamo še kemične sredstva, ki omogočajo zbiranje skupka nečistoč — floken, da jih na ta način lažje odstranujemo.

Mnogo bolj uporabne pa so naprave, ki delujejo na kombini-

ran mehansko kemičen način, saj je njihov učinek na ta način mnogo večji (slika!).

Oglejmo si en primer take čistilne naprave, s katero je možno čistiti vodo pred in po uporabi kot surovo in odpadno vodo. V tej napravi so združeni vsi postopki, ki so potrebni za kvalitetno očiščenje vode, kot na primer mešanje, prečrpavanje, tvorjenje skupkov nečistoč ob dodatku kemikalij, posedanje in zgoščevanje nečistoč. Celotna naprava je velik okrogel betonski bazen. Voda za čiščenje prihaja v sredino naprave, kjer jo veliko mešalo pritiska v mešalni del. Tam se meša z delom že posedanega blata, kar pospeši tvorbo skupkov. Od tu prihaja voda v flokulacijski prostor in dalje v sedimentacijski del naprave. Skupki nečistoč se posedajo na dno, medtem ko se očiščena voda dviga na površino pretoka proti iztoku in se pri tem še rahlo obogati s kisikom.

Voda se na ta način toliko očisti, da jo že lahko uporabimo za tehnološke namene, oziroma tudi že zadostimo pri nas zaenkrat še neznanim zakonskim potrebam. Če je potrebno še večje čiščenje vode, jo lahko filtriramo še skozi kremenčaste filtre. Postopki seveda niso poceni, vendar, če bomo želeli, da bomo čez nekoliko let še lahko videli kako izgleda domača čista voda, se bomo morali kaj kmalu oprijeti tudi ten neprijetnih stvari. Sicer pa smo na najboljši poti, da bomo lahko kmalu rekli, da ne vemo kako izgleda čisto okolje.

ing. J. H.

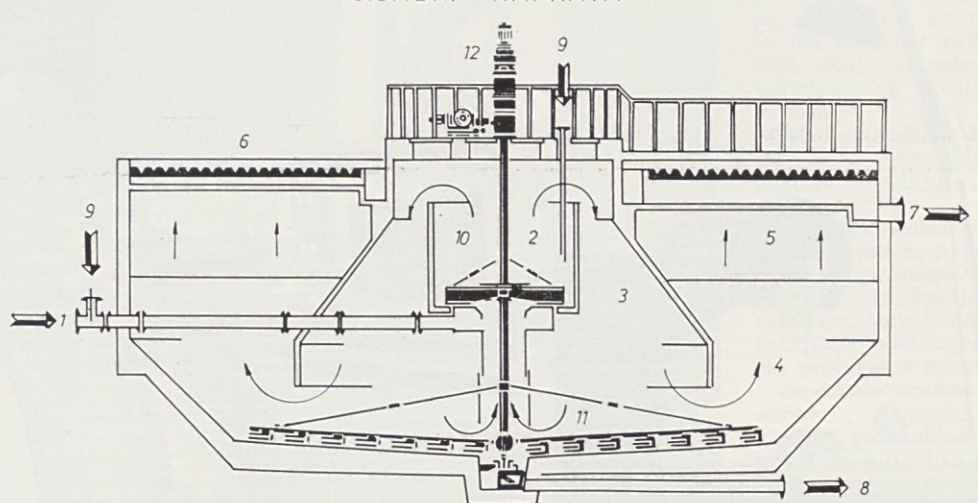
Člani Grafoimpexa

VEVČE, JANUAR — Na 8. redni seji DS so razpravljali o možnosti, koristnosti in namenu včlanjenja naše delovne organizacije, kot proizvajalca tapet, v Poslovno združenje grafičnih podjetij Jugoslavije — Grafoimpex iz Zagreba. Proizvajalci tapet sestavljajo v tem združenju posebno sekcijo.

Kot bodočim članom združenja, nam bo lažje spremljati in vplivati na zvezne odločitve, ki se tičejo politike cen, usklajevati kapacitete za izvoz, spremljati proizvodnjo ostalih izdelovalcev tapet. Možna bo tudi skupna ekonomsko-propagandna akcija, skupen nastop pred zveznimi organi glede uvoznega režima tapet in repromaterialov in skupen nastop na sejmih in razstavah v inozemstvu.

Za predstavnika naše delovne organizacije v skupščini združenja je DS izvolil vodjo prodaje tapet tov. Ladislava Vračka.

ČISTILNA NAPRAVA

1 VODA NA ČIŠČENJE	4 SEDIMENTACIJSKI PROSTOR	7 ODTOK ČISTE VODE	10 NAPRAVA ZA PREČRPAVANJE
2 MEŠALNI PROSTOR	5 PROSTOR ČISTE VODE	8 ODTOK BLATA	11 ČISTILNA NAPRAVA TALNEGA BLATA
3 FLAKULACIJSKI PROSTOR	6 RADIALNA KORITA	9 DODATEK KEMIKALIJ	12 POGON

O krepitvi telesa z vodo

Najboljše sredstvo utrjevanja telesa so razne kopeli. To pripisujejo predvsem fizikalnim svojstvom vode, visoki prevodnosti toplote in mehničnemu delovanju vode na kožo. Prevodnost toplote vode je npr. 28-krat večja kot npr. prevodnost zraka, torej voda dosti bolj energično vpliva na počutje človeka.

Poleg tega so vodne kopeli različne glede na jakost delovanja na organizem. Zato lako izberemo proceduro, ki naj prijetno deluje na človeka, upoštevaje njegovo rast in zdravje.

Preko številnih živčnih končičev, sprejemnikov dražljajev, ki se nahajajo v koži, vpliva voda na centralni živčni sistem in endokrini sistem in preko njih na celotni organizem. Pri tem se poviša napetost mišic, izboljša se delovanje srca, pljuč itd.

Ožilje v koži lahko sprejme v sebe več kot 30 % krvi in toplote, predstavlja ca. 80 % vseh potreb organizma. Ni potrebno torej poudarjati, kako krepko vplivajo na človeka vodne kopeli. S treniranjem ožilja in živčevja kože s tovrstno »telovadbo« lahko preprečujemo številna obolenja.

Utrjevanje z vodo je potrebno izvajati sistematsko, redno in to iz dneva v dan. Nič manj važno pa ni povišati delovanja vode s pomočjo zniževanja temperature in podaljšanja procedur. **To naj bi delali zjutraj, ali po delu in ne pred spanjem.** Sicer to povzroči preveliko razdraženost živčnega sistema in slabo spanje.

Utrjevanje z vodo daje prijeten občutek pri temperaturi zraka 17—20° C. Vodne kopeli na prostem lahko izvajamo pri tej temperaturi le, če ni vetra.

Utrjevanje z vodo je lepše začeti spomladi ali poleti.

MASAŽA:

To je zelo nežna procedura in lahko dostopna. Z brisačo ali frotrasto rokavico, namočeno v vodno masiramo telo in končno zbrišemo s suho brisačo. Začnemo z vodo tako imenovane indiferentne temperature (32—35° C). Vsake 4 dni jo lahko znižamo za 1° C. Nato postopoma dosežemo čez 1,5 do 2 meseca temperaturo vode 18° do 20° C. To lahko izvajajo ljudje krepkega zdravja, mladina. Ljudje pa, ki imajo slabe živce, oslabei, rekonvalescenti, naj se držijo temperature 35—36° C, ki jo bodo prenesli brez težav.

Najprej se masiramo do pasu, čez nekaj dni pa masiramo celo telo, najprej zgornji del, nato pa spodnji del telesa. Prvih 10 dni masiramo 4—5 minut, pozneje 5 do 7 minut.

UMIVANJE NOG:

Pri utrjevanju zdravja je potrebno tudi umivati s hladno vodo. Zakaj je to važno? **Ker je odvisna v neki meri sluznica nosu in zgornje dihalne poti od stopnje ohladitve nog.** Prehlad začne pogosto takrat, ko si je človek premočil ali preveč ohladil noge.

Noge umivamo pred spanjem, enkrat dnevno, celo leto. Najprej pri 25—28° C. Potem postopno znižamo na 3—4 dni za 1° C. Ko pridemo na 14—15° C delamo kopeli nog 2—5 minut. Oslabei ljudje, starejši, naj ne umivajo noge le pri 26—28° C, temveč naj jo primerno znižajo čez 3—4 dni za 1° C in to od 17—20° C. Noge oblikamo 10—12 dni z vodo iste temperature, na koncu pa jih vedno do suhega izbrišemo z grobo brisačo.

Dobro si je utrjevati tudi grlo, posebno pri ljudeh, ki imajo kroničen katar. Enkrat dnevno izperemo grlo z vodo — najprej z mlačno vodo nato preidemo na nižje temperature 22—23° C. Postopno to znižujemo na vodovodne temperature. To delajmo zjutraj, ko se umivamo.

OBLIVANJE:

K temu pristopimo po dveh do treh tednih masaže, ker ta procedura zelo draži kožo. Temperatura vode za oblikanje mora biti 26—28° C, potem pa jo postopno v 2—3 tednih znižamo do 13—15° C. Oblivamo se ca. 4 minute. Prvo obdobje se polivamo pri temperaturi zraka 18—20° C, čez 1—2 tedna pa se lahko polivamo pri temperaturi zraka, če gre za poletje.

Polivanje z vodo je priporočljivo starejšim ljudem, ki so živčno razdraženi. Fizično krepki mladi ljudje lahko telo pozimi masirajo s snegom, vendar taka procedura ne sme trajati več kot 1,5—2 minuti.

TUŠIRANJE IN KOPANJE:

Tuš (prha) predstavlja najbolj aktivno fiziološko delovanje in to preko temperature vode in z močnim mehničnim draženjem kože. Tuširanje (redno) priporočamo predvsem tistim, ki dobro prenesejo hladno vodo.

Začetna temperatura tuša mora biti 33—38° C. To temperaturo znižamo za 1—2° C vsake 2—3 dni. Postopno uvedemo od 20—22° C za neurtjene in starejše ljudi in 15 do 17° C za trenirane, krepke mlade ljudi. Trajanje procedure prve dni 1 minuto, nato pa 2—3 minute.

Ljudem, ki se radi prehladijo, ki bolehalo za kroničnimi boleznimi,

nimi, podhranjeni, se tuš kot oblika utrjevanja ne priporoča. Tuša se tudi ne poslužujemo pri nespečnosti, razdražljivosti in splošni slabosti.

Gotove previdnosti so potrebne tudi pri kopanju, ki kaže velik vpliv na organizem, posebno ko gre za kombinirano delovanje sonca, zraka in vode. Fiziološki efekt pa pojača še plavanje v vodi. V morski vodi pride poleg mehničnega delovanja še kemično. Vse to predstavlja kopanje kot zelo zdravo proceduro.

Kopamo se lahko že, ko temperatura voda doseže 20—22° C in zrak 18—20° C. V vodo ne smemo iti niti prezebli, niti pregreti, potni, niti siti. Potunkati v vodo se moramo hitro, pri tem pa moramo energično mahati z rokami in nogami, vse dokler se ne segrejemo. Ko izidemo iz vode, se sfrotiramo, potem pa šele oblečemo. Prve dni ne plavamo oziroma se ne kopamo naenkrat več kot 4—5 minut, na koncu sezone pa

V. papirni stroj bo potreboval ljudi

VEVČE, JANUAR — Peti papirni stroj bo kmalu postal stvarnost. Izračuni, dobavitelji in drugo so že skoraj znani. Potreba po izgraditvi je utemeljena. Vendar sam stroj še ne pomeni nič. Potrebni bodo ljudje, ki bodo tam delali. Potrebni so papirničarji.

Mladi delavci, sedaj je čas (morda že skrajni) za pridobitev papirničarskega poklica in napredovanje. Le strokovno delo je garant za uspeh ob stroju, poklic pa pogoj za zasedanje delovnega mesta. Mnogi ga še nimajo. Za vpis v poklicno papirničarsko šolo za odrasle je potrebna osemletka. V enem kolektorskem letu lahko opravite 2 razreda. Ravno prav do začetka poklicne šole v šolskem letu 1975/76.

Najprimernejši način za dokončanje osemletke je dopisno šolanje na Dopisni delavski univerzi. Material dobite na dom. Izpitate opravljate lahko v vsakem času in iz vsakega predmeta posebej. Pri stroških šolanja pomaga podjetje. Informirajte se v kadrovske službi! Trenutno obiskuje osemletko na ta način pet mladih članov kolektiva.

Informirajte se tudi pri njih!

R. S.

lahko že 15—20 minut, za krepke ljudi 25—30 minut. Najlepše se je kopati dopoldne ali proti večeru, do zahoda sonca, a ne več kot 1 uro dnevno. Sončne kopeli menjavamo z vodnimi. Starejši

ljudje in ljudje, ki imajo različne kronične bolezni, se smejo kopati le po posvetu z zdravnikom.

Priredil:

dr. Boris Moškon

Človeška roka in zaščita

Funkcijske motnje roke so lahko prirojene ali pridobljene.

Pridobljene motnje so največkrat posledica poškodb. Teh pa ni malo. Pri poškodbah roke lahko pride do poškodb kože, podkožnega tkiva, mišičnega tkiva, tetiv, mešičkov, živcev, krvnih žil, sklepov in kosti. Vsaka poškodba na roki se lahko skomplikira in zapuša posledice, ki so zgodnje ali pozne,časne ali trajne. Najhujšo komplikacijo predstavlja šok ali celo smrtni izid, saj roka pride najčesteje v dotik z električnim tokom.

V industriji poškoduje kožo rok najrazličnejša obratovina, organski in anorganski odpadki, kisline in lugi, vročina in mraz, razna sevanja, eksplozije, itd.

V novejšem času razni vibracijski stroji povzročajo vibracijsko bolezen, ki kaže svoje prve okvare na prstih rok. Številna monotona dela povzročajo zadrževanje n. medianusa, ki oživčuje prvi, drugi, tretji in polovico četrtega prsta. Delavec izgubi v dolednem času grobo moč in potrebna je operacija, da se ta moč zopet povrne.

Poškodbe roke so čestokrat kombinirane z okužbo. Predvsem gre za strepto- in stafilokoke, posebno nevaren pa je bacil tetanusa. To podaljšuje in komplicira potek zdravljenja.

Danes je možno s številnimi kirurškimi, plastičnimi in ortopedskimi korekcijami popraviti razne prirojene in pridobljene okvare rok. Ponesrečenec dobi celo ortopedski pripomoček. Pri vračanju okvarjene roke nazaj na normalno delo igra važno vlogo tudi fizioterapija in nemalo tudi sodelovanje samega pacienta.

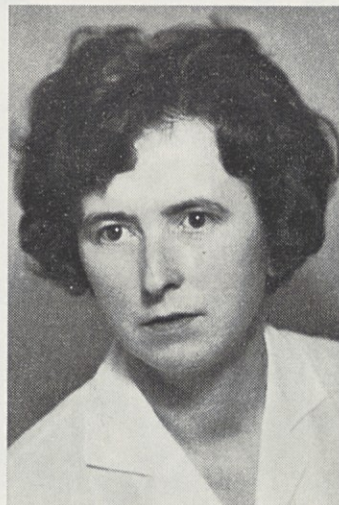
Izredno važno je redno in trajno vzdrževanje čistoče rok na delovnem mestu in doma. Velik pomen pri zaščiti kože igra pravilno izbrana zaščitna krema. Zgodnje zdravljenje in oskrba vseh ranic in ran in težjih poškodb, vse do preloma in šoka, naj bo strokovna, kar je danes samo po sebi razumljivo.

ZAHVALA

Ob boleči in prezgodnji izgubi moje žene Olge Šabot se iskreno zahvaljujem celotnemu kolektivu Papirnice Vevče, posebno pa njenim sodelavkam iz oddelka ročne dodelave papirja za številno spremstvo na njeni zadnji poti, za darovano cvetje in izrečeno sožalje.

Mož Nenač
z otroki

OLGI V SPOMIN

VEVČE, JANUAR — Dne 12. januarja 1974 se je kolektiv na pokopališču v Sostren. za vedno poslovil od prebiralke-števke Olge Šabot, svoje sodelavke in iskrene tovarišice.

Komaj trinštiridesetletno mater treh otrok je najedla okrutna bolezen in uničila še mlado, upapolno življenje. Kot sedemnajstletna deklica je začela z delom v tobačni tovarni v Ljubljani, leta 1960 pa v Papirnici Vevče, v začetku na raznih delih v ročni dodelavi papirja, od leta 1964 pa kot prebiralca in števka papirja. Bila je vzorna delavka, dokler ni zadnja leta v sebi začutila življenju sovražno kal bolezn, ki jo je priklenila na posteljo in spravila v mnogo prezgodnji grob.

Na zadnji poti so jo sprejemale številne sodelavke in sodelavci, zlasti oni, ki so ob njenem delu prebili več let. Podarjeno cvetje v znak spoštovanja in prijateljstva ni moglo zakriti žalosti ob izgubi delovne tovarišice. Za njo bo ostal blag spomin med kolektivom.

Dedek Mraz je ob novoletnih praznikih obiskal tudi prebiralke, števke, zavijalke itd. v ročni dodelavi in jim zaželel srečo

Novosti v sindikalni knjižnici

VEVČE, JANUAR — Poglejmo spet novosti v naši sindikalni knjižnici.

Peter Townsend: **Dvoboj orlov.** To je dokumentaren oris dogodkov na nebu nad Anglijo v poletju in zgodnji jeseni leta 1940, vojne obdobja, ki je v zgodovinski obdelavi dobilo naziv »bitka za Anglijo«. Knjiga je več kot le oris ključnih dogajanj v nemški zračni ofenzivi proti Angliji, ker poskuša avtor razložiti tudi vzroke, ki so pripeljali do tega spopada in do totalne zračne vojne. Korošine tega spopada išče že sredi prve svetovne vojne, ko so prvi nemški cepelini in bombniki gotha začeli strahovati angleška mesta in še posebno London.

Premirje in mir seveda nista prinesla konca snovanja inženjev smrti, čeprav poražena Nemčija preživlja gospodarske in politične stike povojnih let, Anglija in Francija pa počivata na lovorikah zmage. Na eni in na drugi strani so ljudje, ki ne verjamejo v mir in snujejo vojno, eni iz maščevalnosti, drugi iz previdnosti. In medtem ko je v Nemčiji vedno na oblasti nekdo, ki mu je letalstvo pri srcu, je v Angliji vedno nekdo, ki ga gleda le kot neupravičenega konkurenta britanske mornarice. Churchill je tedaj med tistimi, ki se jim naposled posreči javno mnenje in nasprotnike letalstva prepričati, da prva obrambna črta Velike Britanije že od izuma prvega letala ni več na njenih obalah, temveč v zraku. Vendar je to spoznanje prepozno in zato ima Nemčija, ki se še pred nastopom Hitlerja po tihem pripravlja na maščevanje in celo v Lipecku v Sovjetski zvezi kuje jedro svoje bodoče Luftwaffe, prednost, ki se je zavezniki zavedo šele, ko je že prepoz-

no in ko padejo prve žrtve: Avstrija in Češkoslovaška.

Ernest Gann: **Usoda je lovec.** V vrsti razpletov lastnih doživetij razglablja pisatelj o svoji usodi kot pilot-lovec. Vse se dogaja v zraku, pred poletom ali po njem. Prav tako pa bi se vse to dogajalo kjerkoli, v puščavi, na morjih, v džungli, na farmi, na bojišču ali doma.

Saj človek nikoli ne ve, kdaj, kje in kako ga bo udarila usoda. Pa vendar se to nekoč zgodi in četudi usoda zgreši cilj, zanese v srca ljudi grozo, tesnobo in strah. V takih usodnih trenutkih se nenadoma in neodvisno od človekove volje razodeneta pogum in strahopetnost. Nenadoma postanejo navadne nepomembnosti — neka beseda, kretnja, smisel za humor in usmiljenje — najznačilnejši in najpomembnejši dejavniki človeške narave.

Pričujoče delo obravnava življenje in delovanje potniških pilotov ob koncu druge svetovne vojne. Skozi podrobne osebnostne analize razčlenjuje avtor doživljanja skupine civilnih pilotov prostovoljcev, ki zadnja leta druge svetovne vojne letijo s transportnimi letali iz severovzhodne Kanade na Grenlandijo in Islandijo. Njihovo delo se odvija pravzaprav ob robu vojnih dogodkov, kljub temu se bralec lahko prepriča o pomembnosti njihove vloge. V ozadju pa knjiga razkrija, kako so ti ljudje prišli do svojih zahtevnih poklicnih izkušenj. Pri tem avtor posega daleč nazaj v začetke ameriškega civilnega letalstva, v čase nočnih poletov z enosedežnimi letali, ki so prevajala pištole z enega konca kontinenta na drugi.

Pierre Clostermann: **Veliki cirkus.** Tragedija Francije v majskih

dneh 1940 je bila tragedija pretirane samozavesti, domišljavosti, improvizacije, administrativnega kaosa zgrešenih političnih in vojaških koncepcij in ne nazadnje tragedija izdajstva. Hitlerjeve motorizirane horde v »feldgrau« so z železno peto zgnetle deželo, ki je dala Evropi toliko večno veljavnih kulturnih vrednot kot nobena druga dežela.

Bili so Francozi, ki so v brezupnosti dvignili roke, bili, ki so se sramotno predali, bili, ki so si iz tragedije francoskega ljudstva kovali kapital, a bili so tudi, ki niso dvignili rok, ki se niso prodali in ne obogateli. Niso priznali poraza, doma ali na tujem, padali so in naposled zmagali. Prekateri med njimi je po vojni izpovedal, kaj in kako je doživljal boj za osvoboditev svoje dežele. Med take sodi tudi letalec Clostermann.

Pierre je sin francoskega diplomata in se je — že tedaj letalec — po zlomu Francije prebil do Londona in kot francoski prostovoljec vstopil v angleško vojno

letalstvo. Vse do konca se je otepal z nemško Luftwaffe in zaključil vojno s 33 priznanimi letalskimi zmagami in s 5 verjetnimi, ne všteti 30 poškodovanih in iz boja izločenih letal. Poleg

tega je uničil 72 lokomotiv, 225 kamionov, 5 tankov, 1 podmornico in 2 torpedovki. Vse to mu je prineslo naslov »Prvega pilota lovca Francije«.

Julij Mayer

Pred treningom na kegljišču Saturnusa v Mostah

Kegljači poročajo in vabijo

prvenstvu smo osvojili prvo mesto in s tem lep pokal. Takrat smo premagali tudi tako prekaljeno ekipo kot je ekipa Saturnusa.

V letošnji sezoni zopet tekmuje v mali ligi in borbenih igrah. Prvo borbeno igro mo odigrali z ILIRIJO na njihovem kegljišču in jo izgubili. Omeniti velja, da je bilo kegljišče slabo pripravljeno, pa tudi mi smo imeli slab dan. V tekmovalju male lige smo v prvi tekmi z zelo dobro ekipo TEHNKE na njihovem kegljišču izgubili le za približno 40 kegljev, naša ekipa pa je imela v povprečju dober rezultat. V drugi tekmi smo premagali ekipo LITOSTROJA na njihovem kegljišču s precejšnjo razliko. O vseh rezultatih prihodnjih tekem vas bomo sproti obveščali. S tem bi bila na kratko opisana tekmovalnja, na katerih smo z več ali manj uspeha sodelovali.

Poudarjamo, da je to popolnoma amatersko udejstvovanje, tudi brez vsakršnih nadomestil za potne stroške ekipe, ki se udeležuje tekmovalj in vseh članov kluba, ki redno trenirajo. Tekmovalje je le del aktivnosti kluba. Drugi del je široka udeležba članov kolektiva z namenom, da se tu sprostijo in športno rekreirajo. Klub ima v najemu kegljišče Saturnusa na Kodeljevem (v jami pri garažah AMD), kamor lahko pride vsakdo, ki želi kegljati, vsak ponedeljek od 15. do 18. ure.

V decembru smo imeli redni letni občni zbor KK Slavije, na katerem smo razpravljali o delovanju kluba v pretekli sezoni, o pomanjkljivostih in o bodočem delu kluba. Predsednik tov. Franc Goljar je ocenil delovanje kluba

kot zelo uspešno, hkrati pa poudaril, da mora naše članstvo v prihodnje številčno hitreje naraščati. Pozdravil je veliko razumevanje sindikalne podružnice podjetja in se vsem, ki so pripomogli k uspešnemu delu, zahvalil. Zbor je pozdravil tudi predsednik izvršnega odbora sindikata tov. Maks Krpan in obljubil tudi v bodoče podporo, s tem, da mora klub s svojim delom to zaupanje opravičiti tako z rezultati kot tudi z množičnostjo.

V razpravi se je pokazala velika zainteresiranost članstva za gradnjo kegljišča na Vevčah. Člani so pripravljeno sodelovati tudi pri gradnji. Zbor je v ta namen imenoval tov. Izgorška Milana, Avbelj Iva in Smrekar Alojza v športni aktiv za dogovor o gradnji kegljišča na Vevčah. Zbor je izvolil tudi novo vodstvo kluba:

predsednik: AVBELJ IVO
podpredsednik: IZGORŠEK MILAN
tehnični vodja: GOLJAR FRANC
pom. teh. vodje: GARBAJS IVAN
tajnik: ŠVARC MILOŠ
blagajnik: JERIHA CIRIL

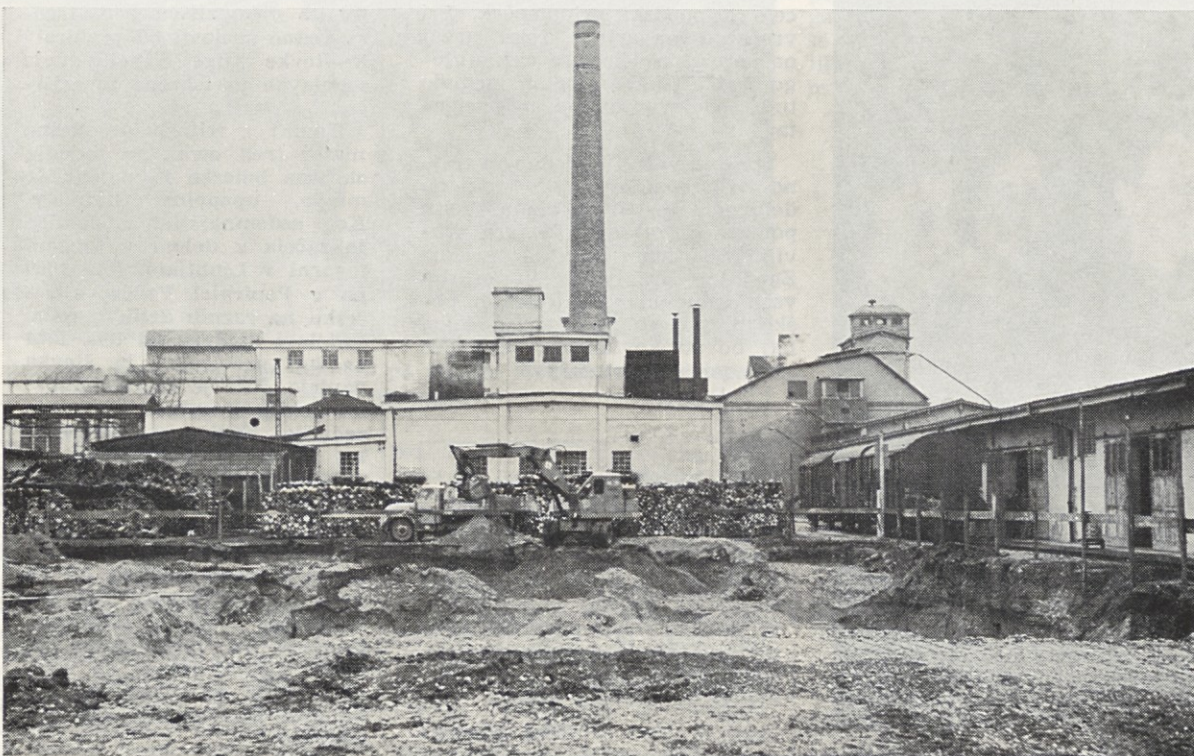
Vsi člani kluba se tov. Francu Goljarju, dolgoletnemu predsedniku in funkcionarju kluba, zahvaljujemo za njegovo požrtvovalno in plodno delo; kot najbolj izkušen član pa bo v prihodnje še vedno sodeloval kot tehnični vodja. Hkrati želimo novemu vodstvu uspešno delo.

Še enkrat apeliramo na člane delovnega kolektiva, da se vključijo v naš klub in s tem aktivno pripomorejo k še boljšemu delu kegljaškega kluba.

Alojz Smrekar

Stara kotlarna je dotrajala, še bolj pa kotli v njej

Izkop za novo toplarno ob skladišču surovin za brusilnico lesa (11. I. 1974)

REŠITEV NOVOLETNE KRIŽANKE

Vodoravno: udomačenke, Demokritos, rž, liv, stol, TE, pro, Bak, silvestrovanje, enaintrideseti (december), p. n., dlančnica, limit, ropanje, Asam, raca, Ivo Sonc, O. V., KN, lega, Čop, vsebina, AJS, ica, alibi, model, četrt, Niš, keson, bliski, rov, JLA, Ot, kategorizacija, Eol, vnos, krater, Ren, Arau, ričet, LJ, NZ, RK, Lizi, raja, jak, vajet, Oran, Eban, drame, Senj, nakana, vojske, Ovidij, beta, sol, va, Italijan, cigara, espri, Oregon, ebonit, GPU, up, zevač, Larisa, Allende, unesek Uri, Lejla, Žid, Ariel, Ču, es, egalite, otočanka, Tolminec, partizanček, amfibija, Bitola, east.

ZANIMANJE ZA KRIŽANKE JE VSE VEČJE

Prejeli smo 87 rešitev novoletne križanke, 32 iz Količevega in 55 iz Vevč. Od pravilno rešenih so bile izžrebane:

10.— din ŽLENDER Nada (Vevče)

10.— din KLANJČAR Nada (Vevče)

30.— din LIMBEK Marjana (Količevo)

30.— din HRIBAR Viktor (Količevo)

100.— din CERAR Andrej II. (Količevo)

Rešitev »Opek« pošljite do 12. februarja 1974. Izžrebali bomo spet 3 za nagrade po 10.— din, eno s 30.— din in eno s 60.— din.

Vesti iz krajevne skupnosti

VEVČE, JANUAR — V decembru lanskega leta je bila v prostorih krajevne skupnosti na Vevčah seja sveta KS Vevče-Kašelj. Seje so se udeležili poleg članov sveta KS tudi odborniki OS Moste-Polje iz območja KS tov. Tone Novak, Albin Levičnik in Ivo Avbelj. Seje sta se udeležila, vabljenega tov. Rudi Smrekar — predsednik SZSB terena Vevče in tov. Lado Trajkovič, predsednik SZDL Vevče-Kašelj. Sejo je vodil in usmerjal predsednik sveta KS tov. Leopold Gorše.

Zivahna razprava na seji je potekala predvsem o točki dnevnega reda:

program dela za 1. 1974

Po izmenjavi mnenj smo ponotili svoje predloge, da v PROGRAM potreb 1. 1974 za področje KS damo naslednje zahteve:

1. Ureditev ceste z električno razsvetljavo, pločnikom in asfaltiranjem od Zdravstvenega doma Vevče mimo vrstnih zadrugihi hiš do priključka na Kašelsko cesto financiranje: sosesa, podjetje in zainteresirani stanovalci.

2. Vodovod v Kašlju (že pričetka akcija v letih 1972 in 1973).

3. Ureditev priključka ceste — ovinek iz smeri Bokavšek na Kašelsko cesto.

4. Ureditev strelišča za potrebe in nemoteno delovanje strelske družine »Bine Grajzer« v sklopu športnega parka na Vevčah in potrebe občanov v pripravah za SLO.

5. Pristop »odgovornih« za ureditev komunalnih objektov (elektrika, vodovod, kanalizacija, cesta), za nastajajoče novo naselje, vzhodni del Kašlja.

Prisotni so sprejeli sklep, da se naštetu z obrazložitvijo posreduje občinski skupščini Moste-

Polje, ki naj vključi naše potrebe in zahteve v program komunalne izgradnje v l. 1974.

V nadaljevanju seje smo razpravljali in sklepali še o naslednjih vprašanjih:

— o delu inšpekcijsko-komunalnih služb v naši občini s stališča naših opazanj,

— o več ali manj črnih gradnjah stanovanjskih objektov v vzhodnem delu Kašlja in vlogi komunalnih služb v reševanju te problematike (občina, sosesa),

— o zimski pomoči nekaterim občanom naše krajevne skupnosti, za katere je bilo odobreno 2.500 din iz sredstev KS,

— o vlogi in večji povezavi za ureditev športnega parka na Vevčah s svetom KS Vevče-Kašelj,

— o problematiki že postavljenih stanovanjskih barak in kolib v vzhodnem delu Kašlja — imenovanem »Teksas«,

— o odprtih vprašanjih nadaljnje izgradnje športnega parka in Vevčah s športnimi objekti v prihodnje, strelišče, kegljišče,

— o vprašanjih delovanja referata za SLO podjetja tudi za potrebe organiziranja SLO za področje KS ter o vprašanju zagotovitve finančnih sredstev za normalno delo na tem področju,

— o pristopu k izdelavi osnutka statuta KS Vevče-Kašelj itd.

Sestavek je bil napisan z namenom seznaniti širši krog bralcev, članov kolektiva, ki v precejšnjem številu živijo na terenu KS Vevče-Kašelj s problemi dela sveta KS in reševanjem njihovih problemov. In ne nazadnje preko reševanja problemov, kot skupnih problemov poiskati še boljše pot za sodelovanje z vsemi zainteresiranimi občani in odgovornimi posamezniki in službami papirnice Vevče.

JOM

Strelstvu večji pomen

VEVČE, JANUAR — Že vrsto let deluje na terenu Vevč, bolj ali manj uspešno, strelska družina »Bine Grajzer«. Kvaliteta in kvantiteta dejavnosti te strelske družine v preteklosti je bila pač odvisna od trenutnega sestava njenih članov kot tudi od razumevanja okolice in družbeno političnih organizacij ter naše papirnice. Prav pa bi bilo, da bi v prihodnje vse družbeno politične organizacije s terena, skupno z našo papirnico, skrbele, da zaradi materialnih problemov dejavnost strelske družine »Bine Grajzer« ne bi zamirala ali celo ugasnila, kot se je zgodilo s številnimi strelskimi družinami v naši občini. Še nekaj let nazaj smo imeli v naši občini okoli 20 strelskih družin, medtem ko danes delujejo le še štiri. Na območju vzhodnega dela občine pa je strelska družina »Bine Grajzer« edina.

V preteklem letu je strelska družina »Bine Grajzer« organizirala več tekmovanj, udeležila se je raznih strelskih tekmovanj ter tekmovala v občinski strelski ligi. Tako so imeli za 29. november srečanje s sekcijo družine, ki deluje na Javorju in ima 27 članov, udeležili pa so se tudi tekmovanja slovenskih strelskih družin, ki ga je za praznik republike organizirala strelska družina »Stane Roz-

man« iz Šentvida. V jesenskem delu občinske lige pa so z 10-člansko moško ekipo zavzeli tretje mesto, 3-članska ženska ekipa pa drugo mesto. Zadnje dni starega leta je družina organizirala novoletno tekmovanje v streljanju in šahu. Streljanja se je udeležilo 76 občanov, v šahu pa se jih je pomerilo 38. Od 200 možnih zadetkov so posamezniki dosegli take rezultate:

Člani:

1. Pintar Jože 164 krogov
2. Prezelj Franc 163 krogov
3. Sekelšek Franc 162 krogov

Članice:

1. Sešek Darinka 153 krogov
2. Zlender Nada 150 krogov
3. Štuhec Anica 149 krogov

Pionirji:

1. Sekelšek Jože 153 krogov
2. Gašperlin Mitja 145 krogov
3. Mihelič Matjaž 127 krogov

V letošnjem letu ima družina v načrtu organizacijo tekmovanja za pokal »Bineta Grajzerja« in tekmovanje v patrolnem teku, še naprej bo tekmovala v občinski strelski ligi in se udeleževala srečanj s posameznimi strelskimi družinami.

Ob vsem tem bo mogoče marsikdo pripomnil, da pač delovanje te strelske družine ni ravno na višini. Toda, če pogledamo v kakšnih pogojih je družina delovala, potem lahko zaključimo, da je aktivnost strelcev večja kot bi glede pogojev lahko pričakovali. Tako do sedaj niso imeli ne odprtega, ne zaprtega strelišča, kjer bi lahko trenirali. Zadnje finančno pomoč pa je družina prejela leta 1971, ko ji je vevška papirnica dodelila 2.000.— din. Od ta-

krat sloni aktivnost družine le na privrženosti njenih članov, predvsem pa njenega predsednika tov. Vikija Škrjanca, ki vodi družino že 22 let, natančneje od marca 1952. Pri svojem delu naleti na veliko težav, predvsem ga tare dejstvo, da družina nima svojih prostorov ter, da strelci nimajo takega razumevanja pri raznih organizacijah, kot bi bilo potrebno.

No, vendar se tudi vevškimi strelcem obetajo lepši časi. V letošnjem letu je planirana izgradnja odprtega strelišča za malokalibersko puško in pištolo in sicer v športnem parku Vevče. Dela se bodo pričela takoj, ko bo urejeno vprašanje odkupa zemljišča. Predvideni stroški gradnje znašajo ca. 200.000.— din. Strelišče bo na južni strani nogometnega igrišča v smeri jug-sever, ter bo zavarovano z branki, da posamezni »zgrešeni« metki ne bodo ogrozili okolice. Z izgradnjo tega strelišča bo dana možnost za razvoj strelske družine, tako v kvantitativnem kot kvalitativnem smislu. Obenem se bodo na tem strelišču izvajale tudi priprave na splošni ljudski odpor. Prav bi bilo, da se ravno glede tega vprašanja močno povežejo interesi papirnice, krajevne skupnosti in strelske družine, saj bi le s koordiniranim delovanjem vseh skupaj lahko na našem terenu organizirali obrambne ukrepe na najboljši možen način. Tudi same priprave bi s tako povezavo potekale koordinirano in uspešno. Glede na pomen, ki ga imajo strelske družine v pripravi na splošni ljudski odpor, je bilo že veliko napisanega in izgovorjenega, zato se potrudimo, da vsaj na našem terenu spremenimo te besede v dejanje in priznamo strelski družini takšen pomen kakršen ji pripada.

Potočnik

Dopisujte

V

Naše delo

Mladinci HK Slavija na državnem prvenstvu 1973-74

VEVČE, JANUAR — Dve leti je moralo miniti, da je mladinsko hokejsko moštvo ponovno zaživelo in začelo s tekmovanjem. Vzrok temu premoru pa ni pripisovati niti mladincem niti tehničnemu vodstvu kluba. Bili so brez igrišča in brez ledu.

Težko pričakovano drsališče z umetnim ledom v Zalogu bo nared in sposobno za rekreacijsko drsanje, treninge in tekmovanje šele v sezoni 1974-75. Temu so krive spet denarne težave in morda še kaj. Tudi drsališče pred halo Tivoli, ki je bilo prej mladini na razpolago, iz neznanega vzroka ni funkcioniralo. V sami hali pa ni bilo možno dobiti prostega termina. Dvorana je bila vedno zasedena za »pomembnejše« prireditve.

V letošnji sezoni, ko spet deluje drsališče pred halo, je tehnično vodstvo HK Slavija takoj zbralo tiste mladince, ki so že nastopali na prvenstvu in še nekaj drugih mladih športnikov, ki imajo veselje do hokeja ter pričelo s treningi na ledu. Vadbo mladincev je prevzel bivši prvoligaški tekmovalac Slavije Milan Modic in jih v minimalno kratkem času pripravil za tek-

movanje v državnem prvenstvu. Seveda po komaj treh treningih ni bilo upati na vidne uspehe. Kljub temu, da so mladi hokejisti prvenstvo začeli v dokaj podrejeni vlogi, rezultati izidov niso bili porazni. V prvi tekmi s Kranjsko goro so častno izgubili z rezultatom 5:7. To je bilo spodbudno za nadaljnje tekmovanje, kjer so bili rezultati tile:

Slavija : Olimpija 5:9
Slavija : Medveščak 0:5
Slavija : Celje 2:7

S tem je bil zaključen prvi krog tekmovanja za državno mladinsko prvenstvo v sezoni 73-74. V drugem krogu je pričakovati še ugodnejše rezultate, kajti mladi fantje so šele po teh prvih tekmah postali borbeni in pridobili na tehniki igranja.

Eno pa je spodbudno. Mladi hokejisti Slavije so v glavnem vsi doma z Vevč, Studenca in Polja. Bližina novega drsališča bo dajala vse pogoje za redno vadbo, tako da ima klub lepo perspektivo za naslednjo sezono, ko bo otvoritev drsališča in obenem 25-letnica obstoja hokeja na Vevčah.

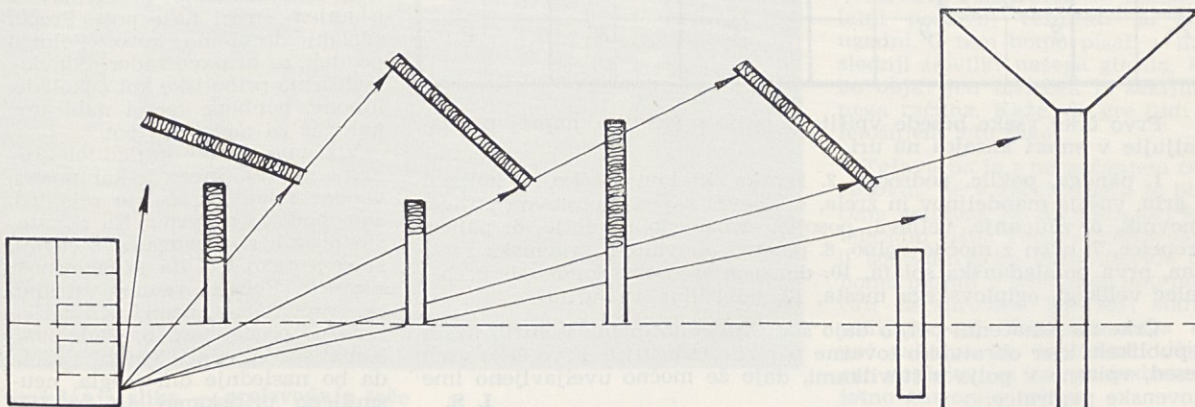
Marjan Pečar

teh. vodja mladincev

Iz lanskoletnega nagradnega streljanja z zračno puško za mladino

HEMA POSTAVITVE LOVILCEV KROGELJ - BLENDE

Mladinska ekipa HK Slavija. Na sliki: Pred tekmo Slavija : Jesenice 8 : 9

Med jesenskim in pomladanskim delom tekmovanja v slovenski ligi — šesti

Nogomet na Vevčah

VEVČE, JANUAR — Kot vemo, so nogometaši Slavije začeli s pripravami za spomladanski del prvenstva. Vadijo vse štiri ekipe. Fantje hočejo popraviti slabe trenutke iz jesenskega dela prvenstva, čeprav je tehnično vodstvo z uvrstitvijo še kar zadovoljno. S kadri, s katerimi trenutno v klubu razpolagajo, kaj več ni bilo mogoče doseči. V prvem moštvu manjka izrazitih napadalcev. Moštvo bo treba med letom tudi pomladiti. Veliko so napredovali tudi mladinci in pionirji. Potrebno bo še bolj poskrbeti za množičnost nogometa na Vevčah. Zato bo Slavija, povezana z osemletko v Polju, skušala zainteresirati za nogomet najširši krog pionirjev in mladine, z organiziranjem medrazrednih srečanj in turnirjev. Tudi odbor Slavije se bo moral razširiti in bo treba pridobiti dovolj simpatizerjev, ki so voljni delati v športu. V klubu želijo, da bi se zlasti v papirnici zaposleni tovariši odločili za to delo. Dela je ogromno, posebno društvenega, organizacijskega. Predvsem manjka mentorjev, ki bi hoteli delati z mladino, z našimi najmlajšimi.

Disciplina v klubu je bila zadovoljiva, zato s temi vprašanji ni bilo problemov. Vsakodnevni problem pa so bila za upravo kluba in za klub denarna sredstva. Teh je vedno manjkalo, čeprav so vsak dinar obračali tako, da je čim bolj »hasnil«. Vsem je znano, da so cene divjale vsepovsod, tako tudi za športnike. Potovanja, oprema, takse, trenerji, sodniki, to je večina društvenega proračuna. Ko že jadikujejo o finančah, pa istočasno priznavajo in se kolektivno zahvaljujejo kolektivu Papirnice Vevče, ki je v lanskem letu pokazala dosedaj največ razumevanja za pomoč, ko je bilo najbolj potrebno. Za tako in morda še za večjo pomoč in razumevanje, prosijo kolektiv še za v bodoče.

Klub ima za nadaljnje delo mnogo načrtov. Če bodo materialno sposobni, jih ne bo težko uresničiti. Predvsem bodo skrbeli za množičnost. Iz slovenske lige ne mislijo izpasti, za nobeno ceno.

Urediti bo treba še prostor za pomožno igrišče, ker je glavno igrišče tako obremenjeno, da se dela ogromna škoda, saj je zasedeno vse dni v tednu cele popoldneve. Predpisi pa zahtevajo na igrišču popolno travnato površino. Poleg tega pa je velik problem z ogrevanjem garderob pod tribunami. Te so sedaj lepo urejene in jim jih zavida vsak ligaški klub. Storili so vse, da bi med letom uredili centralno ogrevanje.

Pri NK Slaviji so mnenja, da bi bilo potrebno združiti v eno operativno telo vse športne panoge na Vevčah, zaradi kolektivno organiziranega društvenega delovanja in meril, ki jih narekujejo novi družbeno-politični ukrepi in statuti. Tudi upanje, da bodo ostali družbeni činitelji kot SZDL, ZMS in Zveza sindikatov našli čas in ugotovili, da je šport tudi družbena nujnost in da ima v naši družbi še kako važno funkcijo pri vzgoji mladine, v nacionalnem in obrambnem smislu. V tej smeri bo moral aktiv ZK v NK Slaviji storiti veliko in vztrajno delati na reševanju teh vprašanj.

Nogometna sezona se bo začela kmalu. Nogometaši Slavije želijo, da bi bila tribuna polna navijačev Vevčanov, toda ne le takrat, ko igra prvo moštvo, ampak tudi takrat, ko merijo svoje znanje in moči njihovi otroci — pionirji in mladinci.

Pripravljajo v kratkem letno skupščino, na katero že sedaj vabijo vse ljubitelje nogometa in vse, ki jih zanima, kakšen bo obračun dosedanjega dela in načrti za bodočnost.

R. P.

OPEKE

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12

Prvo črko vsake besede vpišite v polje s številko, naprej pa nadaljujte v smeri kazalca na uri.

1. panoga, poklic, področje, 2. ženska, ki lovi moške, 3. bolezen v grlu, vnetje mandeljnov in žrela, 4. dnevni zapiski, poslovna knjiga, dnevnik, 5. zaupanje, veljava, posojen denar, dobroimetje, 6. palica, krepelce, 7. oven z močno volno, 8. poletno obuvanje, 9. travniška rastlina, prva pomladanska solata, 10. denarna sredstva, fondi, 11. prebivalec velikega egiptovskega mesta, 12. pokrajina v Burmi.

Črke na označenih poljih dajo štiri krajevna imena v štirih naših republikah, kjer obratujejo tovarne papirne industrije. Prve črke vseh besed, vpisane v polja s številkami, dajo že močno uveljavljeno ime slovenske papirnice.

I. S.

Zimska noč na Triglavu

Odločili smo se, da dočakamo Novo leto na Kredarici. Bilo je samo še vprašanja vremena. Dan odhoda je že v jutranjih urah obsijalo zimsko sonce, zato ni bilo nobenega dvoma več o našem odhodu. Trojka, kolikor nas je bilo, oprtamj svoje nahrbtnike ter se odpravimo na ljubljansko avtobusno postajo. Tu je bilo obenem naše zbirno mesto za nadaljnjo pot. Nahrbtniki se nam zdijo veliki ter neznansko težki. Kaj bi ugibali, se oglasi Martin, ko zagleda tehtnico: tehtamo vsak svoj nahrbtnik, moj je najlažji 24,5 kg, Slavko in Martinov pa kot bi se zmenila 25 kg. Jaz sem nekoliko užaljen, zato zahtevam, da si tovor nekako razdelimo. Dogovorimo se, da pride to v poštev pozneje.

Dočakamo avtobus za Mojstrano, imamo srečo, vsi udobno sedimo do naše izstopne postaje. V Mojstrano prikolovratimo v temi, nobenega čakanja, se takoj domenimo. Čim več poti napravimo danes, tem manj ostane za jutri. Naš cilj je danes priti do Spodnje Krme ter tam prespati pri kakšnem kmetu. V temi smo se nekoliko manj znašli, vendar le pridemo do samotnih kmetij. Pri prvi hiši je naše vprašanje, kje bi lahko prespali. Po krajšem trkanju na vhodna vrata se primaje pred nas mož srednjih let, očitno precej okajen, saj komaj stoji na nogah. Kljub temu pa nam prijazno odgovori, da bomo lahko prespali v neki gostilni ne daleč od tu. Pridemo do napovedane gostilne. Gostilničar nas prijazno sprejme, takoj nam pove, da sob ne izdaja, vendar pa lahko prespimo na seniku. Nekoliko se začudimo, vendar saj imamo spalne vreče, se pomirimo ter sprejmemo ponudbo.

Po večerji se spravimo na senik, zelo je hladno, noč bo neznansko dolga, si mislim sam pri sebi. Vsak si naredi pravi bunker v senu. Iz nahrbtnika izvlečemo spalne vreče, oblečemo vse kar imamo, vendar nas tresse. Zlezemo v vreče. Slavko se pritožuje zaradi svoje visoke rasti, glavo nikakor ne spravi v notranjost vreče, zato mu nesrečno gleda ven. Pri meni pa je čisto drugače, moja nizka rast ravno sedaj pride do izraza, Zaslisiš smrčanje, Martin že spi; hitro mu je uspelo. Tudi jaz se počasi ogrejem ter zaspi.

Zbudimo se malo pred peto, na zajtrk nobeden ne pomisli. Pospravi vsak za sabo, nato takoj krenemo vsi trdi od mraza po predvideni poti proti našemu cilju. V temi nam nekako uspe vsaj približno držati pot. Prične se daniti, mi pa se že vzpenjamo proti gornji Krmi. Začenjamo misliti na zajtrk, poiščemo primeren prostor ter posedemo. Martin izvleče iz svojega nahrbtnika majhen špiritni kuhaličnik, kmalu zadiši po čaju. Kruh je čisto trd, držimo ga nad kuhaličnikom, da saj malo odjenja. Po zajtrku še malo posedimo. Spomnim se na dreveček, bral sem v Anteni, da je meteorolog Janez že dvakrat dočakal Novo leto brez jelke. Ne bodi len, pohitim v goščavo ter se kmalu vrnem z majhnim dreveščkom, to bo oni gori vesel tega zelenja. Privežem ga na zadnjo stran nahrbtnika, Slavko mi ponudi še tranzistor, skladno z delitvijo tovara. Vsak ima sedaj približno 23 kg na plečih.

Pričnemo sopihati proti naši prvi postaji — Lovski koči. Zelo vidno je, da so pred nami že hodili, zato nimamo problemov z iskanjem smeri naše poti. Precej izdelani dosežemo kočjo. Polurni počitek, se hripavo zadere Slavko, izvlečemo priboljške kot čokolado, limone, bonbone ter si nabiramo kalorije za nadaljnjo pot.

Vpišemo se še v knjigo ter krenemo naprej. Snega je kar precej, vendar imamo srečo, je zelo trd, zato hodimo po vrhu. Na nekaterih mestih si pomagamo s cepini, sneg je tako trd, da je nevarnost nesreče. Počasi, vendar vztrajno se vzpenjamo proti Kredarici. Smo že precej visoko, zagledamo Kamniške planine. Kot bi vedeli, da bo naslednje dni megla, neusmiljeno pritiskamo na sprožila

fotografskih aparatov, z zahoda je videti, da se bo vreme v kratkem spremenilo. Zaslisiš lajanje psa, vsi veseli mislimo, da smo že blizu Kredarice, vendar je nas uneslo. Hodili smo že debele tri ure ter končno vsi prepoteni in utrujeni zagledamo kočjo. Po tako naporni celodnevni hoji je res lepo takole pred sabo uzreti kočjo. Meteorolog Janez je že imel obiske, bili so neki alpinisti iz Ljubljane.

Prijazno so nas sprejeli, komaj smo se namestili, že nas je Janez povabil na skodelico čaja, prilegel se je kot še nikoli. Zgoraj v spalnici je bilo precej hladno, zato nas je povabil kar v njegov delovni prostor. Lahko smo slišali, kako je pošiljal svoje vremenske napovedi v Ljubljano. Od ljubljanskih kolegov smo zvedeli, da ne bodo silvestrovali na Kredarici, temveč gredo naslednjega dne preko Triglava na Bohinjsko stran. Prijazni Ljubljanci so nam svetovali, kako in po kateri poti naj pristopimo na Triglav, ker smo imeli namen naslednjega dne povzpeti se na sam vrh. Zimska hoja je precej bolj nevarna ter naporna kot pa letna. Po prijetnem kramljanju smo postajali vse bolj utrujeni, zato odidemo spat. Naslednje jutro nas preseneti megla z močnim vetrom, preplašeno gledamo skozi majhno okno, Janez pa se je očitno zabaval ob naših preplašenih pogledih. Na dreveček bi skoraj pozabil, zato ga ponosno izročim Janezu. Bil ga je izredno vesel. Odločimo se, da gremo kljub slabemu vremenu na Triglav. Pripravimo vse potrebno, se spustimo v predsobo, namestimo si deruze, navežemo vrvi in že se drug za drugim vzpenjamo proti vrhu. Pod snegom je led v strmih predelih, moramo biti nadvse pazljivi, brez derez ne bi prišli nikamor. Ugotovimo, da vrvi lahko uporabljamo samo pri spuščanju, zato se razvežemo. Pri najmanjši napaki ali nepremišljenem koraku bi tako navezani vsi trije zdrveli v globino, ki pa ji zaradi megle nismo videli dna. Brez večjih težav dosežemo vrh, Aljažev stolp opazimo tik pred nosom zaradi goste megle. Veter neusmiljeno vleče in nas skoraj prestavlja. Vse bolj smo podobni sneženemu možu, veter nosi stari sneg po zraku in mi smo seveda

obrambna tarča. Kljub megli napravimo par posnetkov, vsak pritisne v svojo knjižico še štampiljko. Pri tem delu pa se tako shladimo, da se takoj odpravimo nazaj. Spuščanje je bilo kot smo si mislili. Martinu se odveže deruze, hitro jo popravi, vendar ne za dolgo, naslednjič popusti naveza ter se odtrga. Kaj sedaj, Slavko se je hitro znašel z debelejšo navezo, nekako uspe derezo zopet namestiti na Martinovo obuvanje. V spodnjem delu poti imamo težave z vezovanjem, stopinje so nezanesljive, zato si pomagamo z vrvmi in cepinom. Končno smo pred kočjo, Janez nam spet postreže z vročim čajem, imel sem občutek, da je ta tekočina nepogrešljivi spremljevalec vsakega planinca posebno ob zimskem času.

Zaslisišmo pasji lajež. Runo je okril skupino, ki se po vsej verjetnosti vzpenja proti Kredarici, vendar jih zaradi megle nismo opazili. Bila je že tema, ko prisopiha večja skupina proti koči. Še vsi zadihani pripovedujejo, da bi skoraj zašli, vendar jih je rešil Runo s svojim lajanjem ter jih privedel prav do kočje. Prišli sta tudi dve dekleti, zato je vzuđuše vse bolj veselo. Janez se pripravlja, da javi zadnje vremensko poročilo v tem letu. Zunaj divja pravi snežni metež, veter se neusmiljeno poigrava s snežinkami ter jih nosi neznano kam. Ni minila nitj ura, vendar se že vsi poznamo kot dolgoletni prijatelji. Dekleta nas pridno zalagajo z dobrotami, fanje iz nahrbtnikov izvlečemo raznovrstno pijačo. Kaj vse se nam obeta! Preko oddajnika, ki ga Janez uporablja za oddajanje vremenskih poročil, dobimo iz raznih krajev Slovenije novoletne čestitke.

Teče zadnja ura starega leta, vsi smo iz minute v minuto bolj veseli. Pripovedujemo si razne dogodivščine tekočega leta, vrstijo se raznovrstne igre, katerih v hribih ne sme primanjkovati. Pogledamo na uro, še nekaj sekund, potem — srečno, srečno odmeva od vseh prisotnih, izmenjavamo si čestitke, nazdravimo na srečo v Novo leto 1974.

Novo leto je tu, lepo smo ga sprejeli, vsi pa si želimo, da bi zopet preživeli ob čakanju Novega leta nekje nad planinskimi vrhovi.

Lado Peterka

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

Papirnica Količevo

V mesecu decembru 1973 so se zaposlili:

V mesecu decembru so odšli iz podjetja:

Urbanija Janez — vodovodni instalater — sporazumno
Svarc Franc II — izdelovalec embalaže — samovoljno

Rodili so se:

Rodetu Blažu se je rodila hčerka
Cestitamo!

Odšli:

Tomazin Janez dipl. ing., lastna odpoved v poskusni dobi
Blagojevič Ljubiša, sporazumno
Thaqi Zymer, sporazumno
Radulović Andjel, samovoljno zapustil delo
Cindel Zlatko, samovoljno zapustil delo

Poročili so se:

Stane Subelj z Ančko Cuzakovo
Cestitamo!

Rodili so se:

Andreju Novaku dipl. oec., hči Jana
Ramadanu Rusta, sin Fehmi
Sulejmanu Osmanagiću, sin Elmedin
Cestitamo!

Papirnica Vevče

Prišli:

Kičin Beja, zanamovalka bal
Bracanovič Milanka, snažilka
Bučar Anton, voznik viličarja
Srbinič Vitomir, pospravljač izmeta

Skubic Franc, pomočnik vodje gladilnega stroja v premaz. odd.

Hribar Zvonko, I. pomočnik dodelavne stroja v premaz. odd.

Zurkič Viktor, pomožni delavec

Guskič Branislav, pospravljač izmeta

Vajlar Čedomir, II. pomočnik dodelavne stroja

Kopecky Marjan oec., vodja uvoznega oddelka

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Združenih papirnic Ljubljana in Papirnice Količevo — Izdajata ga delavska sveta — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Robida — Uredniški odbor: Milan Deisinger, Milan Korošec, Jože Marolt, Ljubo Milič, Tone Novak, inž. Danilo Skerbinek — Tehnični urednik Danilo Domajnko (Delavska enotnost) — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani.

Po mnenju Republiškega sekretarata za prosveto in kulturo št. 421-1/73 z dne 9. 1. 1973 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.